

Strategisch plan 2015-2020

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Inhoud

Kaart provincie Oost-Vlaanderen	1
Voorwoord	2
1. RTC Oost-Vlaanderen vzw	3
1.1. Bestuur	3
1.2. Team RTC Oost-Vlaanderen	4
2. Missie en visie RTC Oost-Vlaanderen	5
2.1. Missie.....	5
2.2. Visie	5
3. Omgevingsanalyse.....	6
3.1. Beleidsnota Onderwijs 2014-2019	6
3.1.1. De opwaardering van het technisch en beroepsonderwijs.....	6
3.1.2. Technologische apparatuur en uitrusting voor het technisch en beroepsonderwijs	7
3.1.3. Werkplekklere structureel verankerd in arbeidsmarktgerichte studierichtingen	8
3.1.4. Vertrouwen, (lokale) samenwerking en (budgettaire) prioriteiten stellen.....	9
3.2. Analyse doelgroep en studiegebieden	9
3.2.1. Evolutie aantal leerlingen BSO/TSO per studiegebied	10
3.2.2. Evolutie totaal aantal leerlingen BSO/TSO	10
3.2.3. Evolutie totaal aantal leerlingen DBSO-BUSO-Leertijd	11
3.2.4. Evolutie aantal leerlingen DBSO per studiegebied.....	11
3.2.5. Evolutie aantal leerlingen BUSO (OV4) per studiegebied	12
3.2.6. Evolutie aantal leerlingen BUSO (OV3) per studiegebied	12
3.2.7. Onderwijsinstellingen in Oost-Vlaanderen	13
3.2.8. Financieel.....	13
3.3. SWOT-analyse RTC Oost-Vlaanderen	15
3.4. Provincie Oost-Vlaanderen.....	16
3.4.1. VDAB-schoolverlatersstudie 2015	16
3.4.2. Kwalitatieve knelpuntberoepenlijst	19
3.4.3. Beroepskwalificatiestructuur.	21
3.4.4. Situatieschets Oost-Vlaanderen	21
3.4.5. Onderwijsconvenanten	24
3.5. Conclusies.....	25
4. Strategische doelstellingen	27
4.1. Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.....	28
4.2. Scholen ondersteunen op het vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur	30

4.3.	Verduidelijken van onze rol in het concretiseren van diverse vormen van werkplekleren..	31
4.4.	Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen ...	32
4.5.	Verhogen van de samenwerking tussen de verschillende RTC's	33
4.6.	Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren	34
BIJLAGEN	.....	35

Kaart provincie Oost-Vlaanderen

Voorwoord

In voorliggend strategisch plan 2015-2020, wordt op een bondige manier ingegaan op een aantal variabelen die van invloed (zullen) zijn op de huidige en toekomstige werking van het Regionaal Technologisch Centrum (RTC) Oost-Vlaanderen.

We schetsen u vooreerst de missie en visie. Vervolgens wordt ingegaan op de 'omgeving' waarin het RTC zich beweegt.

We bekijken hierbij zowel een aantal interne aspecten van het RTC als organisatie. Vervolgens wordt er gefocust op een aantal zaken extern aan de organisatie. Het snijpunt onderwijs-arbeidsmarkt is hierbij het uitgangspunt.

Uiteindelijk formuleren we een aantal strategische hoofdlijnen. Met de bouwstenen geven we in grote lijnen aan welke factoren essentieel zijn om resultaten te bereiken en hoe we de stappen zullen zetten in die richting. Deze bouwstenen geven een overzicht van de kritische succesfactoren en instrumenten die belangrijk zijn om onze doelen te bereiken.

Het strategisch plan wordt jaarlijks tastbaar gemaakt door middel van een jaaractieplan waarbij het geheel geconcretiseerd wordt naar acties, middelen en bereik.

Mil Kooyman
Voorzitter

1. RTC Oost-Vlaanderen vzw

1.1. Bestuur

RTC Oost-Vlaanderen kan tot op heden op een breed draagvlak rekenen bij zowel de onderwijs- als bedrijfspartners. Dit draagvlak wordt gerealiseerd door de inbreng van verschillende partners, vertegenwoordigd in diverse fora zoals de Algemene Vergadering, de Raad van Bestuur en diverse projectgroepen opgesplitst per thema. Onze voornaamste doelstelling blijft om alle scholengemeenschappen en relevante socio-economische actoren in Oost-Vlaanderen een stem te geven om onze opdracht – het opbouwen van een duurzame en structurele relatie tussen onderwijsinstellingen en bedrijven– concreet te maken voor Oost-Vlaanderen.

Secundair Onderwijs		
SG Waasland 17	Kathleen	Thomassen
SG Maldegem-Eeklo-Zelzate	Tom	Caboor
SG Reinaert	Kurt	Verheyden
SG Geraardsbergen-Brakel-Herzele-Zottegem	Marnix	Vanhonacker
SG Dendermonde-Hamme	Tom	Rydant
SG Avelgem-Oudenaarde-Ronse	Stefaan	De Bock
SG Aalter-Deinze-Tielt-Waregem	Luc	Boudt
SG Gent-Merelbeke-Evergem-Melle	Mania	Van der Cam
SG Aalst	Bart	Van Cauter
SG Denderleeuw-Liedekerke-Ninove	Hans	Van Gijseghe
SG Artevelde	Dirk	Damman
SGKSO Stroming Gent Noord-West	Hans	Ysebaert
SGKSO Edith Stein Gent-Centrum	Marc	Goddefroy
SGKSO De Bron Gent-Zuid	Paul	De Brabander
SGKSO Meetjesland	Katleen	Immesoete
SGKSO Ideaal Aalter - Deinze	Sam	Heyerick
SGKSO Vlaamse Ardennen	Lieven	Cnudde
SGKSO Emmaüs	Conny	De Waele
SGKSO Geraardsbergen	Luc	Dendooven
SGKSO Salem Aalst	Ann	Heymans
SGKSO Wetteren-Lede	Armand	De Lepeleire
SGKSO Archipel - Dendermonde	Guido	Van Lysebettens
SGKSO Scholen aan de Durme Zele-Hamme-Lokeren	Freeken	Bauwens
SGKSO Sint-Nicolaas Sint-Niklaas-Temse	Marc	Verhaeghe
SGKSO Beveren-Bazel	Karl	Fievez
Provincie Oost-Vlaanderen	Annemie	Moons
Hoger Onderwijs		
Hogeschool Gent	Patrick	Steelandt
Odisee	Stefanie	Beghein
Socio Economische Actoren		

ABVV Oost-Vlaanderen	Patrick	Mertens
ACV	Erik	Van Laecke
VOKA -Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen	Christel	Geltmeyer
Unizo Oost-Vlaanderen	Joris	De Wildeman
TOFAM Oost-Vlaanderen	Karen	Maes
Sociaal Fonds Transport en Logistiek - SFTL	Willy	Mullebrouck
FVB Oost-Vlaanderen	Els	Van Heck
VDAB	Arne	Theylaert
SYNTRA Midden-Vlaanderen vzw	Bart	Dhondt
Opleidingscentrum Hout	Bart	De Waele
IPV vzw	Ingrid	Snel
EDUCAM	Jonathan	De Saedeleer
VIVO vzw	Pieter	Verstraete
PlastIQ	Vincent	Mispelaere
VOLTA	An	De Ridder
Onafhankelijk voorzitter RTC Oost-Vlaanderen	Mil	Kooyman
Departement Onderwijs		
Departement Onderwijs (waarnemend)	Bart	Baudonck

1.2. Team RTC Oost-Vlaanderen

Ons team vind je in Gent, centraal in de provincie:

PAC Het Zuid

Woodrow Wilsonplein 2

9000 GENT

Tel. +32 9 267 73 91

Fax +32 9 267 73 92

www.rtcoostvlaanderen.be

info@rtcoostvlaanderen.be.

<http://www.rtcoostvlaanderen.be/hetteam>

<https://www.facebook.com/rtcoostvlaanderen>

2. Missie en visie RTC Oost-Vlaanderen.

Het Regionaal Technologisch Centrum (RTC) Oost-Vlaanderen vzw wil de samenwerking tussen het onderwijs, bedrijfsleven en andere arbeidsmarktactoren activeren en verstevigen. RTC Oost-Vlaanderen neemt, op vraag van de Vlaamse Regering, initiatieven in de provincie Oost-Vlaanderen.

2.1. Missie

RTC Oost-Vlaanderen bouwt mee aan kwaliteitsvol onderwijs op het snijvlak onderwijs-arbeidsmarkt.

RTC Oost-Vlaanderen neemt een brugfunctie waar tussen onderwijs en het bedrijfsleven en creëert een netoverschrijdend en onderwijsinstellingsoverstijgend, neutraal samenwerkings- en overlegplatform en een dialoog tussen onderwijsinstellingen en onderwijspartners enerzijds en socio-economische actoren (VDAB, Syntra, bedrijven, sectorfondsen, werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties, interprofessionele sectorale partners,...) anderzijds.

De acties zijn gericht op het **opbouwen van een duurzame en structurele relatie tussen onderwijsinstellingen en bedrijven**. Zo draagt RTC Oost-Vlaanderen bij aan technologische en technische competentieontwikkeling bij jongeren.

2.2. Visie

RTC Oost-Vlaanderen bouwt mee aan kwaliteitsvol onderwijs op het snijvlak onderwijs-arbeidsmarkt door volgende acties uit te voeren.

A. RTC Oost-Vlaanderen wil **als platform** een dialoog installeren en garant staan voor een participatieve werkwijze, waarbij partners uit onderwijs en arbeidsmarkt samen noden definiëren vanuit lokale behoeften- of omgevingsanalyse en steunend op lokale dynamiek tot ondersteuningsoplossingen komen. RTC Oost-Vlaanderen gaat hiertoe een veelheid van samenwerkingen aan met tal van partners uit de onderwijs- en opleidingswereld en uit het bedrijfsleven. Deze actienetwerken richten zich op het realiseren van engagementen tussen onderwijsinstellingen en bedrijven om onderwijsinstellingen te versterken en STEM-gerelateerde acties te ondersteunen en dit ten voordele van zowel onderwijs als arbeidsmarkt en door middel van een effectief en doeltreffend gebruik van menselijke middelen, infrastructuur en apparatuur.

B. RTC Oost-Vlaanderen **ondersteunt onderwijsinstellingen in het verwerven van relevante arbeidsmarktgerichte, techn(olog)ische competenties van leerlingen en leraren**. Op deze manier draagt RTC bij aan de voorbereiding van leerlingen op specifieke vereisten van het hedendaagse bedrijfsleven waar onderwijsinstellingen moeilijkheden ondervinden om leerlingen de in de beroepskwalificaties opgenomen competenties te laten verwerven.

De werking van RTC Oost-Vlaanderen wordt hierbij afgestemd op de ondersteuning van onderwijsinstellingen van het secundair onderwijs bij de realisatie van de beroepskwalificaties van niveau 3 en 4 of bij gebrek aan beroepskwalificaties van de competentieprofielen volgens andere geldende referentiekaders. De acties richten zich op infrastructuur- en apparatuurdeling alsook op de (technische) scholing van leraren in functie van RTC-projecten voor leerlingen. Op het vlak van

externe certificering richt RTC zich alleen op wettelijke certificaten die in de beroepskwalificatie opgenomen zijn en die nodig zijn om de activiteiten te mogen uitvoeren die onderdeel vormen van het beroep. Bij de uitvoering van de projecten kunnen diverse vormen van werkplekleren relevant zijn, waarbij het bedrijf optreedt als leeromgeving.

3. Omgevingsanalyse

3.1. Beleidsnota Onderwijs 2014-2019

De Beleidsnota Onderwijs raakt verschillende thema's aan nauw gelieerd aan de RTC-werking. We clusteren deze in een viertal punten:

3.1.1. De opwaardering van het technisch en beroepsonderwijs

De Beleidsnota Onderwijs vermeldt de noodzaak voor het versterken van de brug tussen onderwijs en arbeidsmarkt door het stimuleren van wiskunde, wetenschappen en techniek in het onderwijs:

'Willen we een competitieve en dynamische kenniseconomie tot stand brengen en behouden, is er nood aan werknemers met kennis van wetenschappelijke en technische richtingen zowel vanuit het secundair, het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs. In Vlaanderen, over verschillende studieniveaus en onderwijspartners heen, zijn er met het STEM-actieplan (Science – Technology – Engineering – Mathematics) verscheidene acties opgestart. Opleidingen gelinkt aan wiskunde, wetenschappen en techniek worden beter afgestemd op de kenniseconomie en het menselijk kapitaal in de wiskunde-, wetenschappen- en techniek-richtingen wordt verhoogd. Deze acties zijn tevens te linken aan brede maatschappelijke doelstellingen, onder meer over het terugdringen van de ongekwalificeerde uitstroom en het toenemend competentiebeleid zowel binnen onderwijs als binnen bedrijven'.¹

De samenwerking onderwijs en arbeidsmarkt stelt zich ook in het stimuleren van een positieve keuze naar STEM-richtingen. 'Heel wat kinderen en jongeren zijn geïnteresseerd in techniek, technologie, en IT. Desondanks is de instroom van leerlingen en studenten in STEM-richtingen (wiskunde, wetenschappen, techniek en technologie) beperkt, zeker bij meisjes. Nochtans is de arbeidsmarkt sterk vragende partij voor meer jongeren met een STEM-profiel. Daarom wil ik leerlingen, en in het bijzonder meisjes, warmer maken voor STEM-richtingen in het secundair en hoger onderwijs. Ik wil de aandacht voor STEM in het basis- en secundair onderwijs versterken. Ik zorg ervoor dat leerlingen in het basisonderwijs en de eerste graad secundair onderwijs in voldoende mate kennis kunnen maken met wetenschap, technologie en techniek. Vanuit een eigentijds kader is het belangrijk om voldoende aandacht te hebben voor de STEM-doelen. Ik wil hiervoor inspiratie halen uit vernieuwende buitenlandse voorbeelden. Door betere samenwerking tussen scholen, lerarenopleidingen en de STEM-academies, krijgt STEM ook meer aandacht in de

---

¹ Beleidsnota Onderwijs 2014-2019, ingediend door mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, stuk 133 – nr1, oktober 2014, blz. 16.

opleiding en professionalisering van leraren. Ook wil ik mee zorgen voor een breder maatschappelijk draagvlak voor STEM bij het grote publiek. Samen met de Vlaamse Regering zal ik sectoren en bedrijven stimuleren voor meer gecoördineerde acties en een sterkere samenwerking zodat meer jongeren kiezen voor STEM'.²

De geplande modernisering van het secundair onderwijs is een factor waar de RTC-werking rekening mee dient te houden.

'In de tweede en de derde graad wordt het huidige studieaanbod geactualiseerd en gerationaliseerd, rekening houdend met de regionale verschillen en met garantie van de vrije keuze. De hiërarchie tussen de onderwijsvormen wordt weggewerkt. Ik situeer de studierichtingen in een matrix volgens inhoudelijke domeinen en uitkomsten. Elke studierichting moet een goede aansluiting verzekeren met het hoger onderwijs en/of de arbeidsmarkt. Daarvoor komt er een betere afstemming van de eindtermen op de startcompetenties van het hoger onderwijs en leiden alle arbeidsmarktgerichte studierichtingen tot één of meer beroepskwalificaties

In het bijzonder heb ik aandacht voor de opwaardering van het technisch en beroepsonderwijs, waarbij ook de landbouwscholen een eigen plaats innemen. Werkplekleren wordt een structureel onderdeel van de arbeidsmarktgerichte studierichtingen. Verder versterk ik eveneens de Se-n-Se-opleidingen binnen het secundair onderwijs. Wie afstudeert in een zuiver arbeidsmarktgerichte studierichting, maar toch wil doorstromen naar het hoger onderwijs, kan dit na het volgen van een algemeen vormend leerjaar'.³

3.1.2. Technologische apparatuur en uitrusting voor het technisch en beroepsonderwijs

Specifiek voor wat de acties betreffen die zich richten op infrastructuur- en apparatuurdeling, vermeldt de beleidsnota:

'Door samen te werken met de VDAB, de private sector, het volwassenenonderwijs, Syntra en het hoger onderwijs zoek ik oplossingen voor een moderne, kwaliteitsvolle didactische uitrusting voor (nijverheids)technische en beroepsgerichte opleidingen in het secundair onderwijs. Op die manier leren leerlingen werken met apparatuur die zij op de arbeidsmarkt ook zullen bedienen'.⁴

Bijkomend:

'Het door bedrijven of al dan niet publieke opleidingscentra ter beschikking stellen van bepaalde technologische apparatuur en uitrusting via alternative learning places, kan voor de overheid en de betrokken scholen de investeringskosten reduceren. Daarbij denk ik aan stages, praktijklessen op verplaatsing en bedrijfsbezoeken. Daarom zal ik de mogelijkheden onderzoeken om samenwerkingsverbanden tussen scholen en bedrijven of opleidingscentra te stimuleren'.⁵

---

² Ibid., blz. 32.

³ Ibid., blz. 24.

⁴ Ibid., blz. 49.

⁵ Ibid., blz. 50.

3.1.3. Werkplekleren structureel verankerd in arbeidsmarktgerichte studierichtingen

Van leren en werken wenst men een volwaardig onderwijstraject maken. De beleidsnota vermeldt:

‘Werkervaring wordt meer en meer erkend als een belangrijk element in het verwerven van onderwijskwalificaties. De modernisering van het secundair onderwijs zal daarom het werkplekleren grondig versterken: in het masterplan SO wordt werkplekleren structureel verankerd in alle arbeidsmarktgerichte studierichtingen. Het aandeel werkervaring zal daarbij evolueren tussen de diverse richtingen en niveaus, gaande van een beperkter aandeel in meer theoretische richtingen tot een sterk aandeel van werkervaring in meer praktijkgerichte arbeidsmarktgerichte richtingen. Leren en Werken wordt als volwaardige leerweg in het groter geheel van onderwijs met arbeidsfinaliteit geïntegreerd. Elke arbeidsmarktrijpe jongere heeft er een concrete werkervaring. De leercomponent zal er sterker dan nu gecombineerd worden met en afgestemd worden op de werkplekervaring en is dus onlosmakelijk met de werkervaring verbonden. De jongere die succesvol de werkervaring en de leercomponent doorloopt, verwerft een onderwijskwalificatie. In het nieuwe duaal stelsel van leren en werken kunnen ook relevante deelkwalificaties verworven worden, die bijdragen aan een duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.’⁶

Om werkplekleren alle kansen te geven, dient er gewerkt te worden aan betere randvoorwaarden. De beleidsnota vermeldt:

‘In een professioneel gerichte opleiding is het belangrijk dat er voldoende aansluiting is met de praktijk op de arbeidsmarkt. Daarvoor is het cruciaal dat een deel van de opleiding kan gebeuren in de vorm van “werkplekleren”. In het masterplan secundair onderwijs is voorzien om werkplekleren te integreren in alle arbeidsmarktgerichte studierichtingen. Ik wil werkplekleren ook verder versterken en uitbreiden in het volwassenen- en hoger onderwijs.

Daarom werk ik aan betere randvoorwaarden voor de organisatie van werkplekleren voor alle onderwijsniveaus.

Vooreerst door samen met de sociale en onderwijspartners een eenduidig en hanteerbaar juridisch kader voor alle vormen van werkplekleren te ontwikkelen, zowel voor arbeidsmarktgericht als niet-arbeidsmarktgericht onderwijs. Samen met mijn Vlaamse en federale collega’s bevoegd voor Werk, ga ik na hoe de bestaande statuten voor werkplekleren kunnen geharmoniseerd worden. Ik zal de administratieve formaliteiten en financiële consequenties voor scholen en bedrijven tot een minimum beperken en ook daar de planlast verminderen. Inzetten op werkplekleren vraagt ook voldoende kwalitatieve stageplaatsen voor leerlingen en studenten, zowel in het secundair als het hoger onderwijs. Hiervoor ga ik samen met mijn collega van Werk in dialoog met de werkgeversorganisaties en sectoren om tot de nodige afspraken en engagementen te komen. Ik richt een task force stages voor het onderwijs op waar alle relevante vertegenwoordigers vanuit onderwijs en arbeidsmarkt met elkaar in dialoog kunnen gaan en de zoektocht naar stageplaatsen kunnen vergemakkelijken. Ik zet ook in op een hogere kwaliteit voor werkplekleren. Daarom laat ik kwaliteitseisen voor een betrouwbare evaluatiepraktijk van een leertraject met componenten werkplekleren uitwerken.’⁷

---

⁶ Ibid., blz. 29-30.

⁷ Ibid., blz. 31-32.

3.1.4. Vertrouwen, (lokale) samenwerking en (budgettaire) prioriteiten stellen

De uiteengezette missie en visie in de Beleidsnota Onderwijs benadrukt het belang om als Vlaamse overheid de doelen uit te zetten (het 'wat') maar de verantwoordelijkheid te geven aan de actoren op het terrein (het 'hoe'). Dit impliceert vertrouwen geven rond de uitgezette processen en gehanteerde methodes.⁸ Als RTC wensen we deze verantwoordelijkheid op te nemen en om te zetten in een kwalitatieve werking.

Hierbij aansluitend: de beleidsnota erkent het belang van lokale samenwerking ter versterking van het Vlaamse beleid. Een directe link kan hier gelegd worden met de RTC-platformfunctie waar partners lokaal (= kleiner dan regionaal) een samenwerking opzetten met als doel elkaar te versterken.

Tenslotte: de huidige budgettaire schaarste dwingt ons op zoek te gaan naar efficiëntiewinsten. De vraag stelt zich dus hoe we meer kunnen doen met minder. Vormt een meer lokale samenwerking een oplossing in deze problematiek? Als regionaal RTC zetten we hier alvast op in. Het accentueren en meten van de lokale impact met een verhoging van de cofinanciering is hier de doelstelling.

3.2. Analyse doelgroep en studiegebieden

In zijn werking richt het RTC zich prioritair op leerlingen van studierichtingen die opleiden naar het verwerven van een beroepskwalificatie van niveau 3 en/of 4 van de derde graad van het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en van het deeltijds onderwijs. Het RTC kan ook projecten uitwerken voor leerlingen in de finaliteitsjaren van opleidingen buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 3 die opleiden naar het verwerven van een beroepskwalificatie niveau 2.

De (potentieel) totale doelgroep voor RTC Oost-Vlaanderen omvat 23.659 leerlingen.⁹

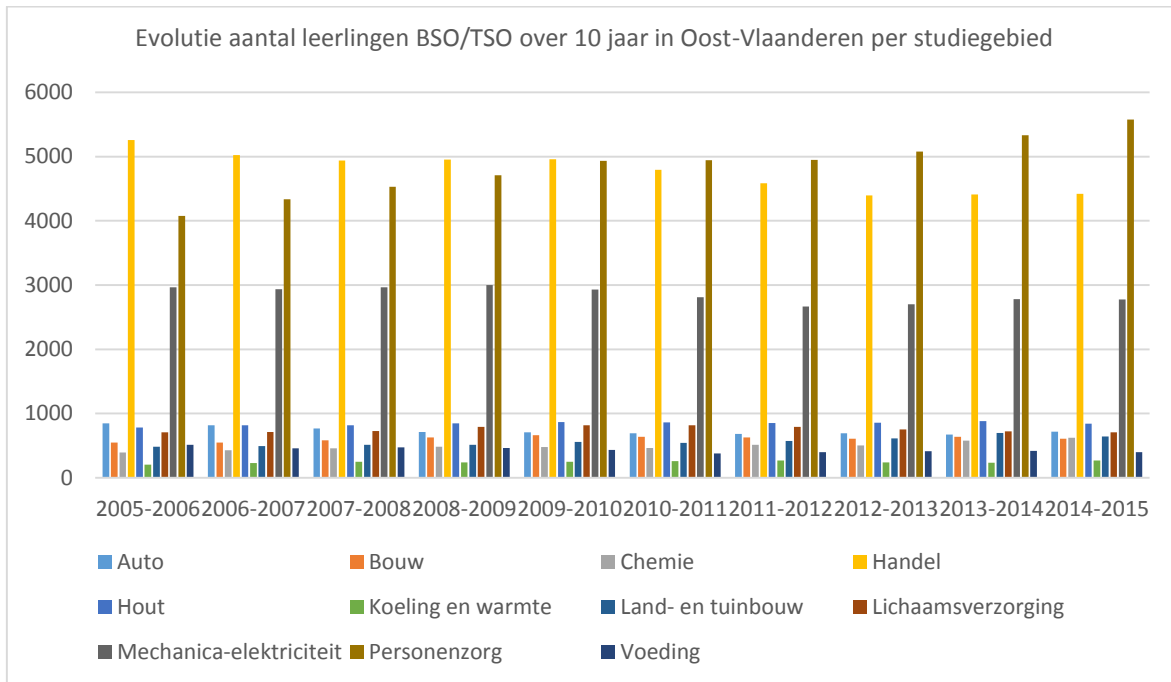

---

⁸ Ibid., blz. 19.

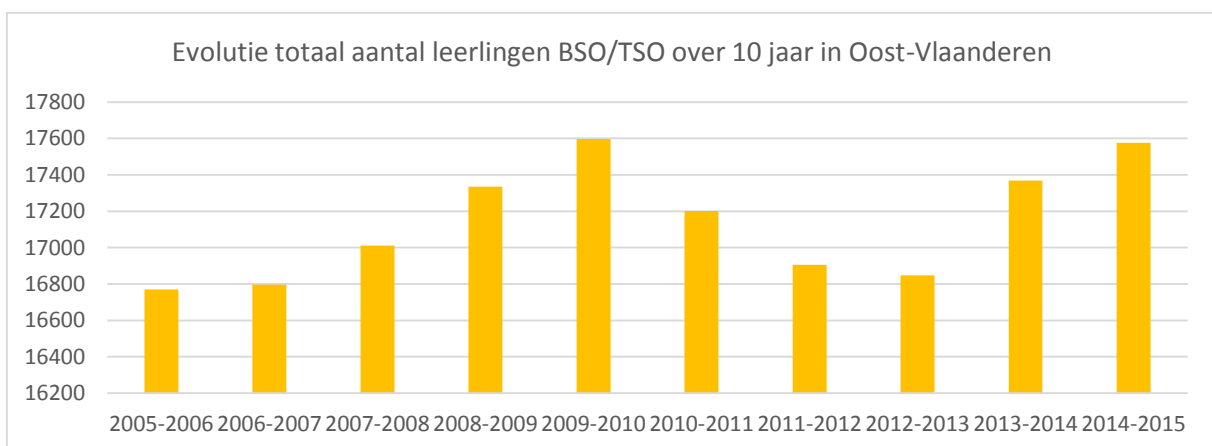
⁹ Departement Onderwijs en Vorming, geverifieerde leerlingentellingen – cijfers februari 2015.

3.2.1. Evolutie aantal leerlingen BSO/TSO per studiegebied

Als we de evolutie van het aantal leerlingen per studiegebied bekijken, dan toont dit een dalende trend voor het studiegebied 'handel' (-834). De cijfers tonen een stijgende trend voor 'personenzorg' (+1.502). De leerlingen handel en personenzorg zijn goed voor een totaal van 10.704 leerlingen. De hardere studiegebieden staan voor een totaal van 6.872 leerlingen en kennen een lichte achteruitgang. Zouden de campagnes voor de zorg dan resultaat hebben opgeleverd?

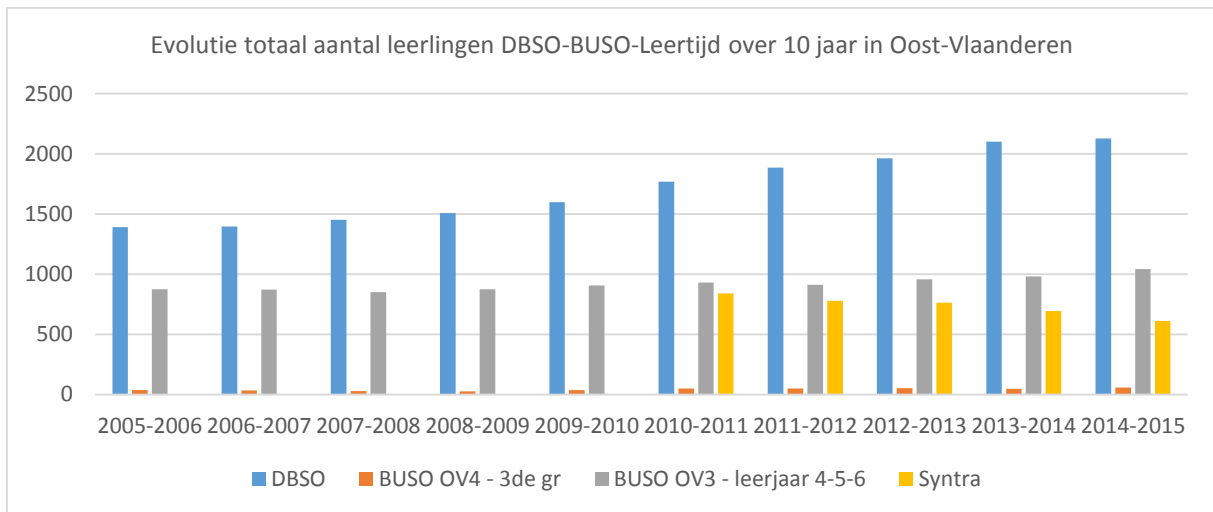
3.2.2. Evolutie totaal aantal leerlingen BSO/TSO

Het totaal aantal leerlingen BSO/TSO kende in Oost-Vlaanderen de voorbije 10 jaar een lichte stijging (+ 805 leerlingen) over de studiegebieden heen. In totaal betreft het 17.576 leerlingen in Oost-Vlaanderen.¹⁰

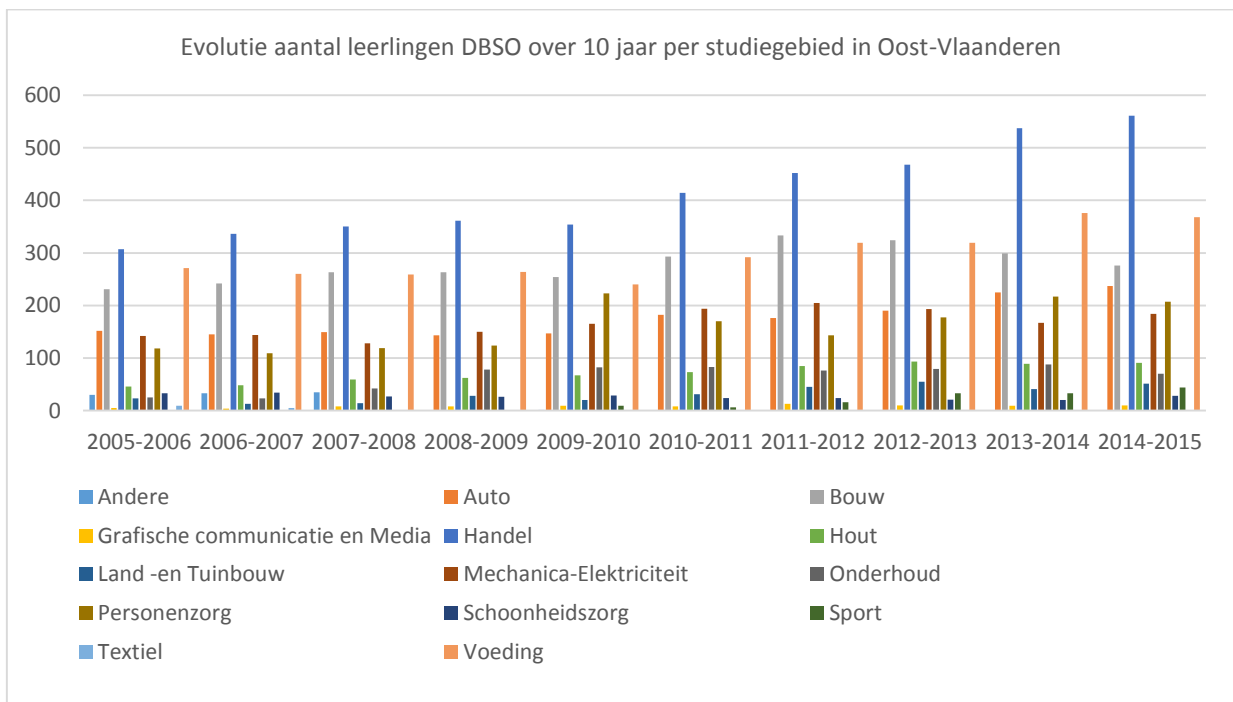
¹⁰ Ibid.

3.2.3. Evolutie totaal aantal leerlingen DBSO-BUSO-Leertijd

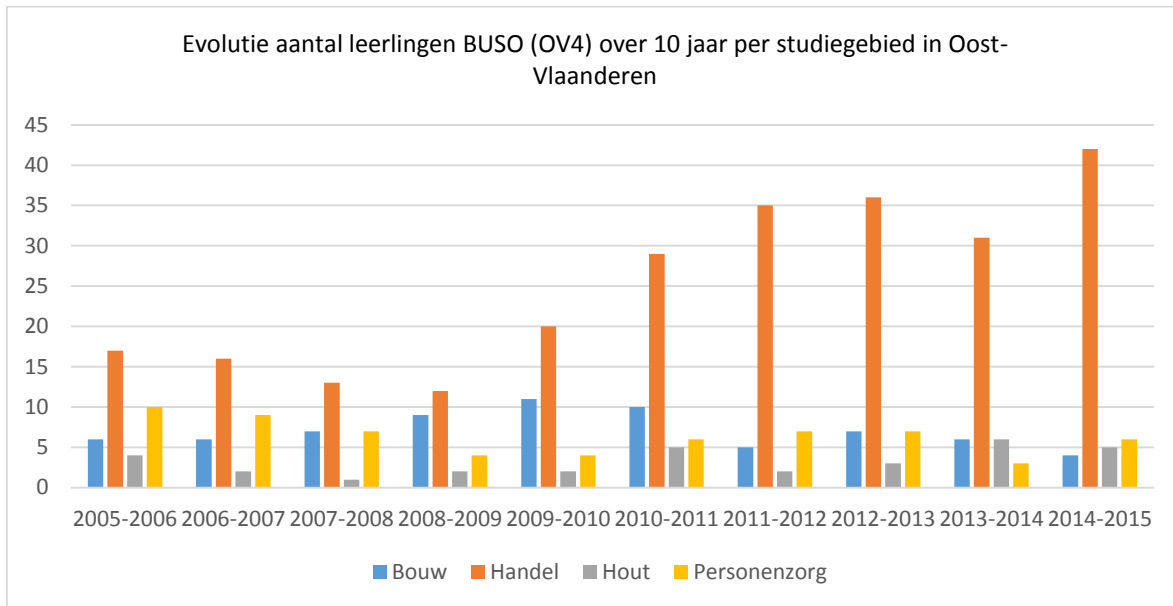
Het aantal leerlingen deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) vertoont een stijgende trend (+ 735 leerlingen). In totaal volgen 2.127 leerlingen deeltijds onderwijs in Oost-Vlaanderen. De Syntra leertijd toont een dalende trend (610 leerjongeren in Oost-Vlaanderen op dit moment). Het BUSO-onderwijs blijft min of meer status quo (OV4 3de graad en OV3 4-5-6j samen) betreffen het 1.099 leerlingen.

3.2.4. Evolutie aantal leerlingen DBSO per studiegebied

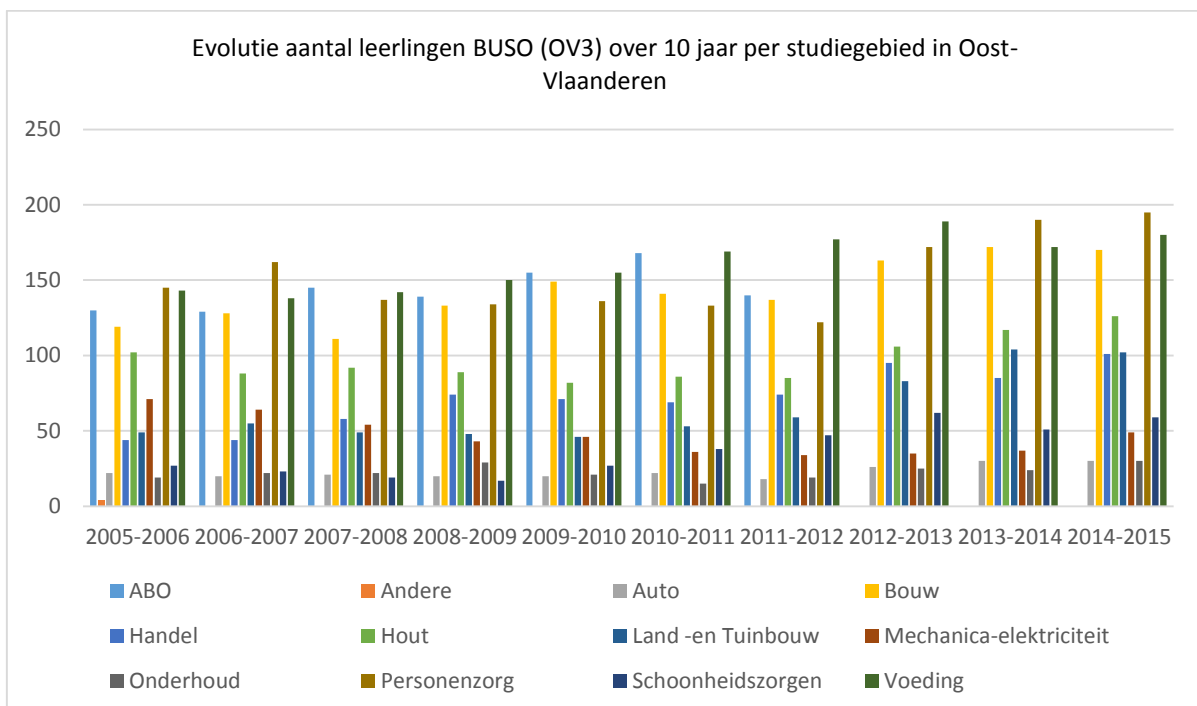
In het DBSO hebben vooral de studiegebieden 'handel', 'voeding' en 'bouw' een groot aantal leerlingen. Over 10 jaar bekeken is er voor deze drie studiegebieden een stijgende trend.

3.2.5. Evolutie aantal leerlingen BUSO (OV4) per studiegebied

In het BUSO onderwijs (OV4) tellen 'handel' en 'personenzorg' de meeste leerlingen. Het betreffen kleine aantallen.

3.2.6. Evolutie aantal leerlingen BUSO (OV3) per studiegebied¹¹

¹¹ In het BUSO-onderwijs is er geen sprake van studiegebieden maar van studierichtingen. Om toch een overzicht te kunnen maken, hebben we de studierichtingen virtueel gebundeld in studiegebieden.

BUSO (OV3) kent een lichte stijging (+187) van het totaal aantal leerlingen. De meerderheid volgt 'personeezorg'. Op de tweede plaats komt 'voeding'. Het studiegebied 'bouw' staat op de derde plaats.

3.2.7. Onderwijsinstellingen in Oost-Vlaanderen

	Totale doelgroep	Selectie 11 SG¹²	Selectie 8 SG (harde sector)¹³
	Aantal vestigingen	Aantal vestigingen	Aantal vestigingen
<i>BUSO</i>	19	19	16
<i>DBSO/CLW</i>	10	10	10
<i>Gewoon voltijds sec. onderwijs</i>	102	99	60
<i>leertijd</i>	3	0	0
	134	128	86

	Totale doelgroep	Selectie 11 SG	Selectie 8 SG (harde sector)
<i>Aantal leerlingen</i>	23659	20718	8835

Wat het aantal vestigingen betreft, gaat het om 102 vestigingen met een voltijds secundair aanbod (BSO/TSO), 10 vestigingen met een deeltijds (DBSO) aanbod en 19 vestigingen met een BUSO-aanbod. Prioritering naar praktische haalbaarheid dringt zicht op.

3.2.8. Financieel

Totaal RTC budget Vlaamse Overheid 2015-2016	€ 427.794,00	€ 427.794,00
Aantal leerlingen	23659	8835
RTC – budget / aantal lln = budget / lln beschikbaar	€ 18,08	€ 48,42

RTC-subsidie (inclusief personeel, werking, projectkost zonder cofinanciering) per leerling. Afbakening van de totale doelgroep naar een selectie harde sector heeft budgettaire gevolgen. Totale doelgroep = budget van € 18,08/leerling per schooljaar. Enkel harde studiegebieden = € 48,42/leerling per schooljaar.

¹² De geselecteerde studiegebieden zijn: Auto, Bouw, Chemie, Handel, Hout, Koeling en warmte, Land- en tuinbouw, Lichaamsverzorging, Mechanica-elektriciteit, Personenzorg, Voeding.

¹³ Een selectie op de 'harde' studiegebieden brengt ons tot: Auto, Bouw, Chemie, Hout, Koeling en warmte, Land- en tuinbouw, Mechanica-elektriciteit, Voeding.

3.3. SWOT-analyse RTC Oost-Vlaanderen

Waar zijn we als RTC goed in en waar erkennen we beter de expertise van anderen? Waar dienen zich kansen aan en met welke zaken houden we beter rekening wensen we onze missie te realiseren? Aan de hand van een SWOT-analyse (intern) bekijken we onze huidige en toekomstige ontwikkelingen.

Sterk

- Goede en duurzame contacten met de vertegenwoordigers van onze interprofessionele partners en onderwijsinstellingen.
- De samenstelling en opkomst in de Algemene Vergadering en Raad van Bestuur van de vzw toont een breed draagvlak bij zowel socio-economische actoren als onderwijsinstellingen.
- Netoverschrijdende werking, schooloverstijgende behoeften.
- Dienstverlening op maat met nodige flexibiliteit.
- Projecten met lage instapdrempel.
- Regionale arbeidsmarktgerichte noden als startpunt voor samenwerking met het onderwijs en het bedrijfsleven.

Zwak

- RTC als merk. Zichtbaarheid / herkenbaarheid bij leerkrachten en leerlingen.
- Efficiënte RTC-acties sterk afhankelijk van beleidsvoerend vermogen van de scholen.
- Communicatie: doorstroming van info naar juiste persoon in scholen.
- Vijf RTC's komen (soms) als vijf verschillende verhalen over.

Kans

- Platformfunctie valoriseren.
- Samenwerking bevorderen tussen RTC's.
- Uitbreiding samenwerking met interprofessionele partners
- Werkplekleren + dual leren in relatie tot sectoren en scholen en een rol voor RTC.

Bedreiging

- Dalende instroom leerlingen technisch en beroepssecundair onderwijs.
- Afhankelijkheid van de economische situatie i.f.v. samenwerking bedrijfsleven.
- Onduidelijke taakverdeling tussen de verschillende spelers op het snijpunt onderwijs-werk.
- Budgettaire context Vlaamse Overheid
- Invulling platformfunctie dient doel- en actiegericht te zijn i.f.v. resultaten.

3.4. Provincie Oost-Vlaanderen

Op het snijpunt onderwijs-arbeidsmarkt bekijken we de huidige en toekomstige ontwikkelingen in de provincie Oost-Vlaanderen (extern)

3.4.1. VDAB-schoolverlatersstudie 2015

Uit dit rapport blijkt dat schoolverlaters ook in economisch mindere tijden toch kansen krijgen. Zeker de arbeidsmarktgerichte opleidingen doen het uitstekend.

Minder goed nieuws is de verdere daling van het aantal schoolverlaters uit nijverheidsrichtingen in zowel het beroeps- als technisch secundair onderwijs. 'Dit is absoluut geen goede evolutie in het licht van de vervangingsvraag die op ons afkomt. Acties voor meer STEM in het secundair onderwijs komen niets te vroeg en moeten ook reeds in het basisonderwijs de interesse voor techniek aanwakkeren. Ook en vooral ouders moeten overtuigd worden dat technisch onderwijs voor hun kinderen mooie perspectieven biedt op de arbeidsmarkt van de toekomst. Bedrijven en VDAB hebben hier samen een verantwoordelijkheid om de noden en vooruitzichten in kaart te brengen en zo de perceptie te ontcrachten dat een technische opleiding minderwaardig zou zijn.'¹⁴

Oost-Vlaanderen positioneert zich in het midden (12,5%) voor wat de kans betreft om na één jaar werkzoekend te zijn. De meeste kansen voor schoolverlaters liggen in West-Vlaanderen (10,3%) en Vlaams-Brabant (10,5%). In Antwerpen (14,1%) en Limburg (14,5%) hebben schoolverlaters het moeilijker.

Over het algemeen secundair onderwijs (ASO)

Er komen toch nog steeds bijna 4.500 schoolverlaters op de arbeidsmarkt met een diploma dat daar niet op voorbereidt. "Quasi de helft van de schoolverlaters uit het ASO volgde 'Economie - Moderne talen' of 'Humane wetenschappen'. Deze opleidingen die in de perceptie al eens worden beschouwd als 'makkelijker' worden nogal eens gekozen door jongeren en/of ouders die absoluut het ASO prefereren maar misschien wel beter af zouden geweest zijn met een meer arbeidsmarktgerichte opleiding in TSO. Het is bijzonder jammer dat zoveel schoolverlaters met een wiskundige of wetenschappelijke component het niet maken in het hoger onderwijs of het zelfs niet proberen. Voor henzelf maar ook voor de arbeidsmarkt is dit een ernstig verlies."¹⁵

---

¹⁴ VDAB Studiedienst, Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen. Kiezen voor TSO, it makes Se-n-Se, 28ste studie – editie 2015, blz. 5.

¹⁵ Ibid., blz. 37.

Over het beroepssecundair onderwijs (BSO)

Maar ook leerlingen uit arbeidsmarktgerichte richtingen houden best rekening met een veranderende, meer technologische (complexere) en innovatieve arbeidsmarkt. Specifiek voor wat BSO betreft stelt de VDAB-schoolverlatersstudie 'Een kwalificatie behalen in het beroepsonderwijs zou betekenen dat je helemaal klaar bent voor de arbeidsmarkt. De praktijk wijst uit dat dit lang niet altijd het geval is. Het volgen van een 7de jaar blijkt bijna steeds de kansen op een vlotte doorstroming naar de arbeidsmarkt (sterk) te verhogen.'¹⁶

Voor het beroepsonderwijs nemen we ook volgende zaken mee: "‘Voeding’ biedt nog steeds uitstekende perspectieven, zowel voor mannen als voor vrouwen. Ook in het studiegebied ‘Land- en tuinbouw’ zijn er tal van richtingen die perfect binnen het bereik vallen van deze groep jongeren en zeer goede kansen op een job bieden. Binnen ‘Personenzorg’ bieden zowel ‘Kinderzorg’ als ‘Thuis- en bejaardenzorg’ erg gunstige perspectieven.

De andere opleidingen binnen dit studiegebied kan je beter vermijden. Klassiekers zoals ‘Bouw’, ‘Hout’ en ‘Mechanica - Elektriciteit’ blijven sterk presteren. Binnen ‘Lichaamsverzorging’ verlaat je de school beter niet na 6 jaar ‘Haarzorg’ maar doe je er nog een 7de jaar ‘Haarstylist’ bovenop. Binnen het studiegebied ‘Koeling en warmte’ scoort ‘Koeling’ uitstekend maar blijf je met ‘Centrale verwarming’ toch wat in de kou staan. Wie een opleiding volgt uit het studiegebied ‘Handel’ met de bedoeling om later in een administratieve job terecht te komen heel veel kans om zijn/haar droom in rook te zien opgaan. Het blijft verwonderlijk dat zoveel jongens zich vastklampen aan een mogelijke kantoorjob terwijl er voor hen zoveel betere keuzes zijn. ‘Decoratieve technieken’ bevat zowel studierichtingen die aanleunen bij ‘Handel’ als meer uitvoerend zijn of zelfs als artistiek kunnen bestempeld worden. Deze laatste lijden ook onder de concurrentie uit hogere niveaus die geldt voor alle artistieke opleidingen. De grafische sector is een erg kapitaalintensieve sector waar door automatisatie en fusies het aantal arbeidsplaatsen onder druk is komen te staan en de jobinhoud zelf ook complexer is geworden. Deze ontwikkelingen spelen zeker niet in het voordeel van BSO."¹⁷

Zoals vermeld, erkend de Beleidsnota Onderwijs het belang van werkervaring als een belangrijk element in het verwerven van onderwijskwalificaties. De VDAB-schoolverlatersstudie sluit hier bij aan met volgende suggestie: ‘Delokalisatie, automatisatie en toenemende technologische innovaties zette veel druk op een aantal opleidingen in BSO. Men moet zich dan ook afvragen of het nog veel zin heeft om bepaalde opleidingen te blijven aanbieden in dit studieniveau. In dit verband heeft het zeker zin om in te zetten op één kwaliteitsvolle basisopleiding (6j) in ieder studiegebied en de vervolmaking (7de j) voor het grootste deel op de werkvloer te laten plaats vinden.'¹⁸

Over het technische secundair onderwijs (TSO)

Hoewel het technisch onderwijs de beste perspectieven biedt naar werk en hoger onderwijs (professionele bachelor), daalt het aantal schoolverlaters uit deze richtingen.

De VDAB-schoolverlatersstudie stelt hieromtrent: ‘Het aantal schoolverlaters dat met een diploma uit het TSO of Se-n-Se op de arbeidsmarkt komt is de laatste twee jaar gedaald met 6%. De daling is

---

¹⁶ Ibid., blz 69.

¹⁷ Ibid., blz. 41.

¹⁸ Ibid., blz. 41.

het sterkst bij de zogenaamd harde technische of nijverheidsrichtingen waar het aantal schoolverlaters de laatste 2 jaar is afgenomen met 9%. We verwachten nochtans dat de vraag naar uitvoerende technici de komende jaren sterk zal stijgen ten gevolge van de uitstroom van zij die de arbeidsmarkt definitief verlaten. Vanuit het onderwijs wordt in de nabije toekomst weinig extra instroom verwacht. Sterker zelfs, nu al bouwen scholen een deel van hun aanbod af bij gebrek aan leerlingen zodat in de toekomst de keuze voor bepaalde van deze richtingen niet meer zal bestaan of men het een eind verder zal moeten zoeken wat voor sommigen niet vanzelfsprekend is.’¹⁹

Voor het technisch secundair onderwijs nemen we volgende zaken mee: “Het studiegebied ‘Maatschappelijke veiligheid’ scoort het best maar ook in de studiegebieden ‘Bouw’, ‘Auto’ en ‘Hout’ verloopt de aansluiting met de arbeidsmarkt vlot. In de studiegebieden ‘Mecanica - Elektriciteit’, ‘Voeding’, ‘Land- en tuinbouw’ en ‘Personenzorg’ is de kans om werkzoekend te zijn na 1 jaar ongeveer 1 op 10. [...] Bij ‘Lichaamsverzorging’ en ‘Chemie’ stijgt de kans om na 1 jaar werkzoekend te zijn naar 1 op 8. [...] ‘Handel’ (2.566 sv) is het studiegebied met het grootste aantal schoolverlaters in TSO maar biedt niet zo’n goede kansen op de arbeidsmarkt, quasi 1 op 6 schoolverlaters is werkzoekend na 1 jaar. In 3 studierichtingen zijn na 1 jaar geen werkzoekende schoolverlaters meer te vinden.

‘Chemische procestechnieken (Se-n-Se)’, ‘Internaatswerking (Se-n-Se)’ en ‘Tandartsassisten (Se-n-Se)’ (25 sv) presteren hiermee schitterend maar voor de twee laatste heeft het beperkt aantal schoolverlaters zeker ook een invloed. Ook ‘Computergestuurde mechanische productie technieken (Se-n-Se)’, ‘Planttechnische wetenschappen’, ‘Hout constructie- en planningstechnieken (Se-n-Se)’, ‘Agro- en groenmechanisatie (Se-n-Se)’, ‘Industriële koeltechnieken (Se--Se)’, ‘Integrale veiligheid (Se-n-Se)’ en ‘Regeltechnieken (Se-n-Se)’ garanderen een vlotte opstap naar de arbeidsmarkt maar de meeste van deze opleidingen tellen slechts een beperkt aantal schoolverlaters. Minder goed vergaat het schoolverlaters uit de richtingen ‘Topsport’, ‘Fotografie’ en ‘Podiumtechnieken’ waar 1 op 6 schoolverlaters werkzoekend is na 1 jaar. ‘Boekhouden - Informatica’ telt veel schoolverlaters maar biedt niet zo’n goede aansluiting met de arbeidsmarkt terwijl ‘Koel- en warmtechnieken’ het opvallend minder goed doet dan vorig jaar maar een beperkt aantal schoolverlaters telt. ‘Landbouwtechnieken’ en ‘Multimedia’ halen net geen rest% van 20%. Wie ‘Techniek - Wetenschappen’, ‘Immobiëlenbeheer (Se-n-Se)’ of ‘Informaticabeheer’ studeerde ziet zijn/haar kansen om na 1 jaar niet werkzoekend te zijn stijgen tot bijna 1 op 4.”²⁰

Samenwerking met het bedrijfsleven

Naast de Beleidsnota Onderwijs stelt ook de VDAB-schoolverlatersstudie dat een stuk verantwoordelijkheid voor een eigentijds en aantrekkelijk technisch onderwijs bij de sectoren/bedrijven ligt. De studie stelt in dit verband: ‘De oorzaken van deze terugloop in het technisch onderwijs zijn waarschijnlijk niet onder één noemer te vatten. Bedrijven kunnen iets doen aan de perceptie dat techniek minderwaardig is en dat een technisch beroep sowieso fysiek belastend is of dat je er vuil van wordt. Misschien zou het geen slecht idee zijn als bedrijven in samenwerking met VDAB in zijn rol van regisseur van de arbeidsmarkt, bekend zouden maken wat zij te bieden hebben in de nabije toekomst.’²¹

---

¹⁹ Ibid., blz. 70.

²⁰ Ibid., blz. 43.

²¹ Ibid., blz. 70.

En specifiek voor wat de infrastructuur en apparatuur op de technische scholen betreft: 'Een ander aandachtspunt is zeker ook het veelal (sterk) verouderd machinepark in de praktijkruimtes. Dit is zeker niet van aard om een twijfelaar over de streep te trekken tijdens een opendeurtag. Gezien het gebrek aan financiële middelen bij de overheid kunnen de bedrijven hier allicht ook hun steentje bijdragen.'²²

En opnieuw in aansluiting met de Beleidsnota Onderwijs geeft men volgende suggestie n.a.v. de modernisering van het secundair onderwijs en het aspect 'leren en werken': 'En er is het onderwijs zelf. Net als in het BSO zijn er ook in het TSO te veel keuzemogelijkheden. Een sanering van het aanbod en het wegwerken van 'dubbelrichtingen' met een onduidelijke finaliteit zoals 'Boekhouden - Informatica', 'Secretariaat - Talen' en 'Sociale en technische wetenschappen' zou welkom zijn. Deze richtingen zijn stuk voor stuk populair maar wat als je er mee naar het 'jobfront' wil? Net als in BSO lenen in TSO de Se-n-Se opleidingen zich uitstekend voor duaal leren. Waar kan je je beter verdiepen in je vakgebied dan op de werkvloer zelf? TSO telt ook een aantal opleidingen die voorbestemd zijn voor het hoger onderwijs. Wie deze stap niet zet en naar de arbeidsmarkt wil na zo'n opleiding weet dikwijls niet goed waar hij/zij terecht kan. Het geringe succes van de richting 'Chemie' in vergelijking met de Se-n-Se opleiding 'Chemische procestechnieken' is voer voor nader onderzoek.'²³

3.4.2. Kwalitatieve knelpuntberoepenlijst

Als zich de vraag stelt naar het leggen van prioriteiten bij het RTC, dan nemen we de VDAB knelpuntenberoepenstudie als uitgangspunt.

Bij knelpuntberoepen gaat het om deze beroepen waarvoor de vacatures opvallend moeilijker ingevuld geraken. De VDAB knelpuntenberoepenstudie stelt dat de belangrijkste probleem 'het tekort aan technisch geschoolden, zowel uit het secundair als uit het hoger onderwijs, blijft: te weinig jongeren kiezen voor een opleiding in deze richtingen.'²⁴

De lijst met knelpuntberoepen is een zeer heterogene lijst: technische beroepen, beroepen uit horeca, uit de social profit, vrachtwagenchauffeurs, schoonmakers, vertegenwoordigers, informatici, ... 'Bij de remediëring moet dan ook rekening gehouden worden met de oorzaak van het knelpuntkarakter.'²⁵

Het knelpuntkarakter van een beroep kan veroorzaakt worden door:

- Een kwantitatief tekort aan arbeidskrachten: het beroep wordt niet (meer) aangeleerd, er is te weinig uitstroom uit bepaalde studierichtingen, deeltijds werkenden zijn niet beschikbaar voor een voltijdse job.
- Een kwalitatief tekort aan arbeidskrachten: er zijn voldoende werkzoekenden, maar er is een tekort aan mensen met ervaring of bijkomende specifieke kennis (bv. van bepaalde technieken of machines) of met bepaalde eigenschappen (bv. kennis van techniek en commerciële vaardigheden, zelfstandig kunnen werken, nauwgezet kunnen werken, ...)

---

²² Ibid., blz. 70.

²³ Ibid., blz. 70.

²⁴ VDAB Studiedienst: Knelpuntberoepen 2015, blz. 45.

²⁵ Ibid., blz. 45

- **Arbeidsomstandigheden:** er zijn voldoende werkzoekenden maar omwille van een laag loon, ongezond of zwaar werk, veel stress, ongunstige tijdsregeling, ... stellen ze zich niet beschikbaar voor vacatures. Statuut van zelfstandige.

De RTC-werking, zoals voorzien in de beheersovereenkomst 2015-2020, kan enkel een bijdrage leveren aan het ondersteunen van competenties van leerlingen met een link naar een kwalitatieve oorzaak in het knelpuntkarakter. RTC kan m.a.w. geen rol spelen in het kwantitatieve tekort aan arbeidskrachten noch in het wijzigingen van bepaalde arbeidsomstandigheden.

De knelpuntberoepenlijst bevat 144 knelpuntberoepen.

116 knelpuntberoepen hebben een kwalitatief karakter. De VDAB knelpuntberoepenstudie helpt ons op weg in het stellen van prioriteiten.²⁶

Overzicht na selectie op oorzaak kwalitatief tekort en na studies secundair onderwijs (SO)

#	#	knelpuntberoepen	ontvangen jobs*
10	4	Bouw en hout	7.093
16	1	Diensten aan personen en bedrijven	28.481
11	3	Business support, retail en ICT	23.250
37	15	Industrie	12.473
6	1	Transport en logistiek	4.755
2	0	Zorg en onderwijs	3.610
82	24	TOTALEN	79.662

82/144 (57%) knelpuntberoepen met kwalitatief tekort en na het volgen van SO
24/82 (29%) van de knelpuntberoepen behoren tot de statistisch zwaarste knelpuntberoepen

Omwille van de eerder aangehaalde argumenten, focussen we op de knelpuntvacatures met een kwalitatief karakter. 116 (81%) van de 144 knelpuntberoepen komen hiervoor in aanmerking. In tweede instantie focussen we op het opleidingsniveau m.n. secundair onderwijs. Deze filter bezorgt ons 82 (57%) knelpuntberoepen met een kwalitatief karakter op secundair niveau.

We brengen een nieuwe filter in m.n. de statistisch zwaarste knelpuntberoepen. 46 van de 144 (32%) knelpuntberoepen behoren tot de statistisch zwaarste knelpuntberoepen.

24 (29%) van de 82 knelpuntberoepen (kwalitatief en secundair niveau) behoren tot de zwaarste knelpuntberoepen. De cluster industrie springt eruit met niet minder dan 15 statistisch zwaarste knelpuntberoepen met een kwalitatief karakter op secundair niveau.

De keuze om prioritair in te zetten op de 'klassieke' nijverheidsrichtingen ligt dan ook voor de hand. Het betreft de studiegebieden: mechanica-elektriciteit, hout, bouw, voeding, chemie, land- en tuinbouw, koeling-warmte en auto.

²⁶ Uitgebreid overzicht zie BIJLAGE 1.

3.4.3. Beroepskwalificatiestructuur.²⁷

In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de beroepskwalificaties ondergebracht op acht niveaus, van basisonderwijs tot universiteit. Elk niveau is vastgelegd op basis van vijf elementen: kennis, vaardigheden, context, autonomie en verantwoordelijkheid. Het bevordert de transparantie en uitwisselbaarheid van kwalificaties in het opleidingslandschap en op de arbeidsmarkt. De kwalificatieniveaus die voor onze werking van belang zijn situeren zich binnen niveau 2, 3 en 4.

Er zijn beroepskwalificaties en onderwijskwalificaties. Een beroepskwalificatie bepaalt wat je moet kennen en kunnen om een bepaald beroep uit te oefenen. Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. Tot op heden zijn nog geen onderwijskwalificaties goedgekeurd op secundair niveau. De lijst met de huidige erkende beroepskwalificaties zal stelselmatig uitbreiden wanneer lopende kwalificatiedossiers erkend zijn.

De kwalificatiestructuur beschrijft specifieke beroepen. De studierichtingen binnen studiegebieden structureren het onderwijslandschap waarvoor RTC werkt. Deze beroepen zijn dus een onderdeel van een ruimer kader en leerplan waarmee momenteel in het onderwijs wordt gewerkt voor het uittekenen en organiseren van het curriculum.

De beroepskwalificatiestructuur is voor RTC in eerste instantie een kader, een hulpmiddel voor het stellen van prioriteiten, keuzes, ... Taakafbakening en afstemming tussen enerzijds waar de school zelf voor kan instaan en anderzijds waar RTC een ondersteunende rol kan spelen is hier van belang.

3.4.4. Situatieschets Oost-Vlaanderen

Gezien de provinciale werking van een RTC vermelden we ook kort de beleidslijnen die door de provincie Oost-Vlaanderen en de Stad Gent werden vooropgesteld. We focussen op de doelstellingen in het kader van het flankerend onderwijsgebeuren van de respectievelijke overheden die aansluiten op onze opdracht. Bijkomend beschikt Oost-Vlaanderen over de Gentse haven en de Waasland haven. Geen onbelangrijke spelers op de lokale arbeidsmarkt.

Provincie Oost-Vlaanderen

De beleidsprioriteiten vanuit de provincie Oost-Vlaanderen die van belang kunnen zijn voor de RTC-werking zijn enerzijds de ruime aandacht voor de afstemming onderwijs – arbeidsmarkt en anderzijds het inzetten op het terugdringen van de ongekwalificeerde uitstroom.

Op Vlaams niveau is er een afstemming van de doelstellingen tussen de verschillende provincies onderling en worden ook de centrumsteden (Gent, Aalst, Sint-Niklaas voor Oost-Vlaanderen) betrokken.

---

²⁷ <http://www.vlaamsekwelificatiestructuur.be/kwalificatiedatabank>

Stad Gent

De Stad voert vanuit haar regierol, een flankerend onderwijsbeleid. Hierbij wordt gewerkt aan het optimaliseren van de randvoorwaarden voor goed onderwijs in Gent. Dit gaat uit van samenwerking (netoverschrijdend) tussen scholen en organisaties uit diverse sectoren. De stad legt klemtoon op de hoge ongekwalificeerde uitstroom. Om deze uitdaging aan te pakken, is een doorgedreven samenwerking tussen de onderwijsnetten en tal van belendende beleidsdomeinen (werk, economie, ...) belangrijk. In het Gents actieplan vroegtijdig schoolverlaten wordt ook de samenwerking tussen scholen en bedrijven expliciet aangehaald onder ambitie 7: het verrijken en dynamiseren van arbeidsmarktgerichte opleidingen via samenwerking met arbeidsmarktactoren.

De conceptnota stelt in dit verband dat 'het beroepsonderwijs met een negatief imago kampt en het grootste percentage uitvallers. Door de snelle technologische evoluties heeft het beroeps- en technisch onderwijs het bovendien moeilijk om naast de algemene, brede vorming ook een specialistische vorming te bieden die werkelijk aansluit bij de realiteit van het bedrijfsleven. Via afstemming en samenwerking met het bedrijfsleven kan hieraan tegemoet gekomen worden.'²⁸ En verder: 'sommige Gentse scholen hebben reeds goede contacten met bedrijven en werken nauw samen onder andere in kader van werkplekieren. Andere Gentse scholen kennen de weg naar samenwerking met het bedrijfsleven niet goed.'

De stad Gent ondersteunt de scholen hierbij en onderneemt daartoe volgende acties:

- *Sensibiliseren en engageren van de onderwijspartners:*
De stad verenigt de scholen aan dialoogtafels om samen in kaart te brengen wat de mogelijkheden zijn van het hele gamma aan werkplekieren, gaande van bedrijfsbezoeken en stages tot dual leren.
- *Faciliteren en ondersteunen van scholen in het opzetten van een samenwerking met het bedrijfsleven:*
De stad neemt haar regierol op om beide beleidsdomeinen dicht bij elkaar te brengen met als doel de kwaliteit van opleidingen te verbeteren en jongeren de kansen te bieden om hun arbeidsrelevante competenties te versterken. We stimuleren de scholen om maximaal gebruik te maken van de mogelijkheden van werkplekieren en we ondersteunen hen in het uitwerken van (ver)nieuwe(nde) initiatieven op dat vlak. We schakelen de kennis en het netwerk van de stadsorganisatie in bij het zoeken naar partners in het bedrijfsleven of het kanaliseren van de vragen van het bedrijfsleven naar het onderwijs. We organiseren op vraag van de school of het bedrijfsleven ronde tafels op het niveau van de werkvloer om enerzijds het lesmateriaal te verrijken en anderzijds de mogelijkheden tot leren op de werkvloer te organiseren. We stimuleren scholen om structureel gebruik te maken van het aanbod van het RTC. De stad Gent, in samenwerking tussen het Onderwijscentrum Gent en de Dienst Werk, brengen werkgevers, VDAB, en scholen samen.
- *Ondersteunen Regionaal Overlegplatform Gent rondom Gent (ROP GRG):*
De stad ondersteunt de werking van het ROP GRG, het overlegplatform dat de werking van alle partners in de systemen Leren en Werken op elkaar afstemt. Men werkt er onder meer aan monitoring en identificatie, het afstemmen van vraag en aanbod, een vlotte doorstroom naar de arbeidsmarkt, het bespreken van het opleidingsaanbod in functie van de evoluties op de arbeidsmarkt, het professionaliseren van de trajectbegeleiding via kennisuitwisseling, ...

---

²⁸ Conceptnota Gents Actieplan vroegtijdig schoolverlaten, september 2015, blz. 16-17.

Haven Gent

Door haar centrale ligging hebben verschillende wereldleiders in onder andere de staal-, automobiel-, voedingsmiddelen-, papier-, energie- en de chemische sector zich in de haven van Gent gevestigd. Het socio-economisch belang van de haven voor de Gentse en de Vlaamse regio kan nauwelijks worden overschat. 72.000 mensen hebben een job in of rond de haven in meer dan 300 bedrijven. In 2020 wil de Gentse haven nog steeds de zeehaven zijn met de grootste biobrandstof-cluster in Europa. Tegen dan worden de distributieclusters rond voeding, bouwmaterialen en biomassa verder ontwikkeld. Daarnaast wil de haven haar ambitie op het vlak van containertrafiek waarmaken met een groei tot 300.000 TEU in 2020 via short sea verkeer en binnenvaart. Naast het behoud van de bestaande industriële activiteiten wil het Havenbedrijf de haven verder uitbouwen tot een logistiek platform. Tegen 2020 dient daarbij 35% van het goederenvervoer over de weg te gaan, 50% via binnenvaart en 15% over het spoor.²⁹

Wanneer we het hebben over aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt kunnen we de aanwezigheid van de haven en de daarmee gepaard gaande evoluties niet over het hoofd zien. Een grootschalige bevraging van bedrijven werd recent in dit kader gevoerd.³⁰ Uit het artikel blijkt duidelijk dat de werkgelegenheid in de haven de komende jaren met 6% zal toenemen en men hierbij vooral mensen zoekt die uit het technisch en beroepsonderwijs (64% van de vacatures) komen. Productieoperatoren en heftruckbestuurders staan bovenaan op het verlanglijstje. De logistieke cluster is hier niet onbelangrijk. Een link naar kwalitatieve knelpunten kan ook hier worden gemaakt: 'Hoewel de meest gezochte profielen niet noodzakelijk het moeilijkst te vinden zijn, moeten bedrijven voor sommige functies toch flink geduld oefenen alvorens de geschikte kandidaat wordt gevonden. Zo bedraagt de invultijd voor onderhoudselektriciën, onderhoudsmecaniciën en ingenieurs in (te) veel gevallen meer dan drie maanden. Opvallend is het gebrek aan scholing bij onderhoudstechnici. "Misschien biedt het aanbieden van stages en/of een nauwere samenwerking tussen onderwijs en ondernemingen hier een oplossing", oppert Geert Moerman.'

De haven van Gent kenmerkt zich door tal van bedrijven die vooraanstaande posities innemen op Europees en wereldniveau. Een overzicht:

Wereldwijd

- De grootste krantenpapiermachine (Stora Enso Langerbrugge)
- De grootste assemblagefabriek van Volvo personenwagens (Geely)
- De grootste assemblagefabriek van Volvo Trucks

Europees

- De grootste opslag van agribulk (Euro-Silo)
- Het Honda distributieplatform
- De grootste fruitsapterminal (Citrosuco en Louis Dreyfus Commodities)
- De grootste invoerder van zeezout (Zoutman)
- De grootste producent van potgrond (Peltracom)
- Het hoofdkwartier van de grootste bulkstouwer (SEA-invest)
- De grootste biocluster met Bio Base Europe

---

²⁹ Haven Gent - Strategisch plan 2010-2020 - <http://www.havengent.be>

³⁰ <https://www.voka.be/oost-vlaanderen/nieuws/2015/10/arbeidsmarktbevraging-voka-veghe-veel-werk-voor-iedereen-in-gentse-haven>

- Grootste geïntegreerde staalfabriek (ArcelorMittal group)

Waaslandhaven

Maar ook de Waaslandhaven speelt een belangrijke rol in Oost-Vlaanderen. De Waaslandhaven, als onderdeel van de haven van Antwerpen, is van uitzonderlijk belang voor de regio Waas & Dender. In 2014 was deze goed voor 16.327 arbeidsplaatsen over een totaal van 230 bedrijven.³¹ Het grootste deel van zowel de tewerkstelling als het aantal gevestigde bedrijven valt onder Oost-Vlaanderen (Beveren). Het betreft 10.187 arbeidsplaatsen en 177 bedrijven. De resterende arbeidsplaatsen en bedrijven vallen onder Zwijndrecht (Antwerpen). De chemische industrie en ook de logistieke activiteiten zijn voor RTC relevant.

3.4.5. Onderwijsconvenanten

Onderwijsconvenants zijn overeenkomsten met concrete afspraken voor samenwerking tussen enerzijds een beroepssector (meestal een vormingsfonds van een sector) en anderzijds onderwijsinstanties: de koepelverenigingen van inrichtende machten, het GO! en de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs.

Met onderwijsconvenants wil de Vlaamse overheid de arbeidsmarktgerichte opleidingen in het onderwijs (TSO, BSO, BUSO OV3, volwassenenonderwijs, HBO5, professionele bachelor) beter laten aansluiten bij de evoluties op de arbeidsmarkt en de onderlinge samenwerking verbeteren.

Een onderwijsconvenant bevat concrete afspraken over:

- De organisatie van de stages in de bedrijven van de sector
- Gratis of goedkopere opleidingen voor leerkrachten
- Het gebruik en de vernieuwing van handboeken
- De aanlevering van materiaal, infrastructuur.

Op dit moment zijn er 16 lopende onderwijsconvenants.³² Het initiatief voor een onderwijsconvenant komt van de sectorale sociale partners of van de onderwijskoepels. Zodra een onderwijsconvenant afgesloten is tussen die partners, stappen individuele scholen in door dat 'globaal convenant' te ondertekenen, of door een toetredingsakkoord of 'bijzonder convenant' te ondertekenen.

Het is voor de RTC-werking van belang om in overleg met de sectorconsulenten duidelijke afspraken te maken in het leggen van prioriteiten, te zoeken naar een complementair verhaal in het maken van de brug tussen scholen en bedrijven. De door de VLOR georganiseerde klankbordgroep biedt hier een opportuniteit.

In het najaar van 2015 startte RTC Oost-Vlaanderen reeds een bevraging op bij de vormingsfondsen van de sectoren. De vormingsfondsen maken ook deel uit van de Raad van Bestuur.

---

³¹ www.waaslandhaven.be

³² <http://www.onderwijs.vlaanderen.be/overzicht-van-onderwijsconvenants>

3.5. Conclusies.

Rol RTC in de samenwerking onderwijs-bedrijfsleven

Vanuit de Beleidsnota Onderwijs bekeken we vier thema's relevant voor de RTC-werking. In het zoeken naar oplossingen voor zowel de opwaardering van het technisch als beroepsonderwijs als het toegankelijk maken van apparatuur en infrastructuur voor het technisch en beroepsonderwijs wordt een stuk verantwoordelijkheid bij de bedrijven/sectoren gelegd. De samenwerking onderwijs-bedrijfsleven is wellicht nog het meest uitgesproken in het systeem van leren en werken.

Ook de VDAB-schoolverlatersstudie sluit hier bij aan en suggereert een meer actieve rol voor het bedrijfsleven. Als sector/bedrijf is er nood aan een bijsturing van de soms negatieve/clichématige perceptie van sectoren/bedrijven bij het brede publiek. Voor ouders en leerlingen kan dit een cruciale stap zijn in het maken van een geïnformeerde studiekeuze.

Een partnerschap met het bedrijfsleven is bijna noodzakelijk geworden om leerlingen kennis te laten maken met moderne apparatuur en infrastructuur. Een intensere samenwerking tussen scholen en bedrijven kan een oplossing zijn in het realiseren van bepaalde leerplandoelstellingen en/of beroepscompetenties.

Het belang om een brug te maken tussen de wereld van onderwijs en werk kan niet minder benadrukt worden. Net dit vormt het DNA en de relevantie van de RTC-werking.

Conclusie: het is van belang om 'de platformfunctie' een ambitieuze en lokale invulling te geven. Het opzetten van een dialoog tussen onderwijsinstellingen en bedrijven staat hierbij centraal. Meerdere vormen van samenwerking moet hierbij het uitgangspunt zijn. De valorisatie van de platformfunctie is een kans voor de RTC-werking. Lokale samenwerking en lokaal eigenaarschap bieden toekomstperspectieven en zijn een antwoord om in budgettair schaarse tijden personele en materiële middelen efficiënter en effectiever in te zetten. De afstemming/complementariteit met acties en verwachtingen vanuit sectoren is hier een aandachtspunt. De onderwijsconvenanten zijn hier richtinggevend.

Verdere afbakening van de RTC-doelgroep nader bekeken

Hoewel de nieuwe beheersovereenkomst 2015-2020 voor een duidelijker afbakening van de RTC-doelgroep zorgde, blijft deze doelgroep omvangrijk!

Budgettair is het niet realistisch om een kwalitatief aanbod te brengen naar de volledige doelgroep 3de graad voltijds technisch en beroepssecundair onderwijs, buitengewoon secundair onderwijs (BUSO) en deeltijds onderwijs (DBSO). Op dit moment betreft het ruim 23.600 leerlingen in Oost-Vlaanderen. Maar ook praktisch is het niet haalbaar om een RTC-werking op te zetten voor alle scholen met een studierichting in de diverse studiegebieden. Zonder afbakening betreft het 134 campussen in Oost-Vlaanderen goed voor 18 studiegebieden.

Zowel het financiële - als het praktische aspect dwingen ons als RTC om prioritaire keuzes te maken naar sectoren/studiegebieden en/of studierichtingen. De (kwalitatieve) knelpuntberoepenstudie bezorgt ons argumenten om te prioriteren.

Conclusie: rekening houdend met de omvang van de doelgroep, de praktische en financiële haalbaarheid en VDAB knelpuntberoepenstudie is een prioritering naar de nijverheidsrichtingen het meest opportuun. Gezien het regionale belang van de Gentse haven kan 'logistiek' meegenomen worden. Maar ook de chemische industrie is in de havencontext Gent, Terneuzen en het Waasland niet onbelangrijk. Onder nijverheidsrichtingen verstaan we: mechanica, elektriciteit, hout, bouw, auto, voeding, chemie, land-en tuinbouw. Wat de 'zachtere' studiegebieden betreft, wordt er bekeken met de social profit (VIVO) hoe het RTC eventueel een rol kan opnemen in opdracht (A) de platformfunctie. Het is niet langer realistisch om de studiegebieden 'personenzorg' en 'handel' mee te nemen in de (B)-opdracht.

Afbakening van de acties, prioritering en de innovatie van projecten

Naast het realiseren van de RTC-platformfunctie, waar vooral het lokale overlegmodel tussen scholen en bedrijven geconcretiseerd en verfijnd moet worden, focussen de acties zich op diverse vormen van samenwerking tussen scholen en bedrijven.

Het realiseren van bepaalde competenties staat hierbij centraal. Het delen van kennis, infrastructuur en apparatuur en vormen van werkpleklers zien we als middel om dit te realiseren.

Een grondige oefening over welke competenties op schoolniveau realiseerbaar zijn en waar RTC aanvullend kan zijn dringt zich op. Juist het lokale aspect maakt het mogelijk om rekening te houden met verschillen tussen scholen (leerplandoelstellingen, grootte van de school, lokale context, ...).

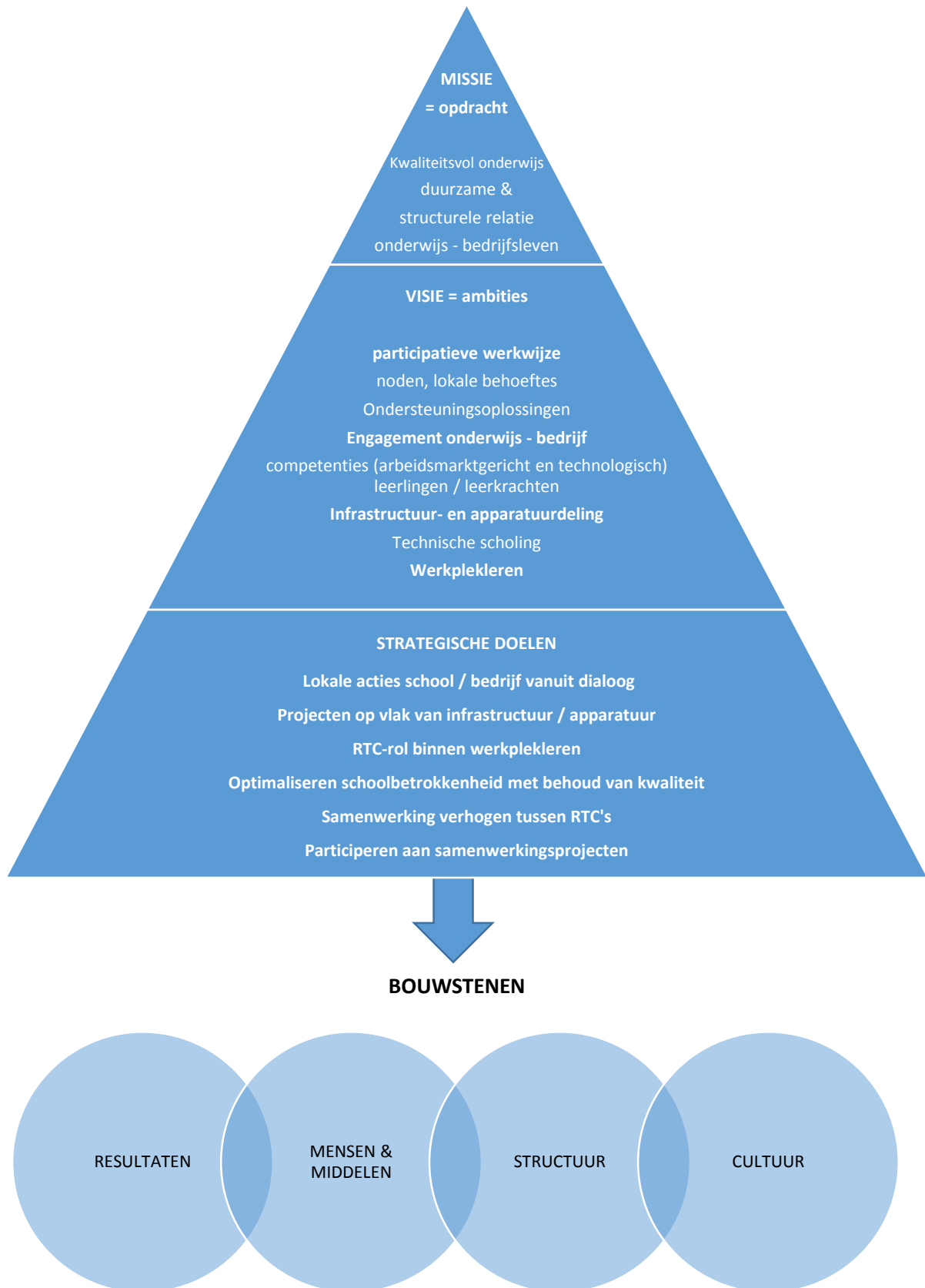
Ook het verduidelijken van de RTC-rol binnen werkpleklers vraagt reflectie. Mogelijkheden zijn divers maar vragen om een structurele (lokale) dialoog tussen scholen en bedrijven. Haalbaarheid voor het bedrijfsleven en een concrete vraag vanuit onderwijs zijn hier uiterst belangrijk.

Schoolbetrokkenheid is cruciaal in het opzetten van lokale samenwerking. De schoolbetrokkenheid is echter even relevant in het voortdurend verbeteren van het RTC-aanbod. Een grondige evaluatie van het RTC-projectaanbod neemt in 2015 een start. Hier situeert zich ook het innovatieve karakter van de projectwerking. Op projectniveau wordt effectief bekeken hoe projecten verzelfstandigd kunnen worden en dus ingebed in de reguliere werking van de school.

RTC Oost-Vlaanderen zal actief en netoverschrijdend de pedagogische begeleiding betrekken in functie van het prioriteren van schooloverstijgende behoeften.

Conclusie: in het najaar van 2015 startte RTC Oost-Vlaanderen reeds een bevraging op van alle nijverheidsscholen en sectoren. De resultaten zijn voor ons sturend in het opzetten van een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven, de invulling van werkpleklers en het versterken van de betrokkenheid bij scholen, sectoren en bedrijven. Het innovatieve karakter van projecten krijgt specifieke aandacht in het inbedden van projectaanbod in de reguliere werking van de school.

4. Strategische doelstellingen

Het schema verduidelijkt de keuze van onderstaande doelstellingen in functie van het realiseren van de opdracht en geeft aan welke ambities we de komende jaren willen nastreven.

Met de bouwstenen geven we in grote lijnen aan welke factoren essentieel zijn om resultaten te bereiken en hoe we de stappen zullen zetten in die richting. Deze bouwstenen geven een overzicht van de kritische succesfactoren en de instrumenten die belangrijk zijn om onze doelen te bereiken. In de jaarlijkse actieplannen zullen operationele doelen en concrete acties vooropgesteld worden om onze strategie te concretiseren.

4.1. Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven

Zowel de scholen als de bedrijven hebben te kampen met noden en behoeften die verband houden met de invulling van technische competenties. Voor de scholen is het niet altijd eenvoudig om hun leerlingen in technische studierichtingen voor te bereiden op de realiteit van hun toekomstige technische job. Dit heeft zowel financiële als inhoudelijke redenen.

Technische bedrijven zijn op zoek naar ‘de juiste man/vrouw op de juiste plaats’. Het invullen van technische vacatures blijkt een moeilijke zoektocht te zijn. Dit heeft zowel een kwantitatieve als kwalitatieve oorzaak.

Wij zijn ervan overtuigd dat een samenwerking tussen beide partijen een win – win kan opleveren voor zowel de school als het bedrijf. Zeker wanneer we vertrekken vanuit een concrete vraag die we lokaal een invulling kunnen geven. Het lokale karakter en de factor ‘nabijheid’ is cruciaal voor het opzetten van duurzame relaties en acties.

Deze werkwijze kan bovendien een budgettaire winst opleveren voor de RTC-werking en beperkt het mobiliteitsprobleem van onze scholen.

Resultaten

Binnen deze doelstelling willen we bedrijven overtuigen van hun rol ten aanzien van het onderwijs om zo concrete lokale acties te ontwikkelen en te ondersteunen. De technische school en het bedrijf spelen de hoofdrol in dit verhaal. Het onderwerp van de samenwerking wordt voornamelijk bepaald door de noden vanuit de school.

- Verhoging van de competenties van leerlingen en leerkrachten.
- Bedrijfsrealiteit bekend maken bij toekomstige arbeidskrachten.
- Samenwerking school – bedrijf uitbouwen vanuit lokale invalshoek en expertise

Mensen en middelen

RTC zal hiervoor de regierol opnemen en vraag en aanbod op elkaar afstemmen. Dit kan uiteraard niet gerealiseerd worden zonder het betrekken van de diverse sectororganisaties en andere actoren die een ondersteunende functie kunnen vervullen bij het engageren van de bedrijven. Daarnaast is het belangrijk goede contacten te onderhouden met onze technische scholen om te weten waarbij ze ondersteuning kunnen gebruiken.

Deze werkwijze kan het tevens mogelijk maken (huidige) structurele kosten voor opleidingsinstanties te verminderen. Hierdoor worden efficiëntiewinsten gerealiseerd die van belang zijn om te blijven groeien binnen onze opdracht.

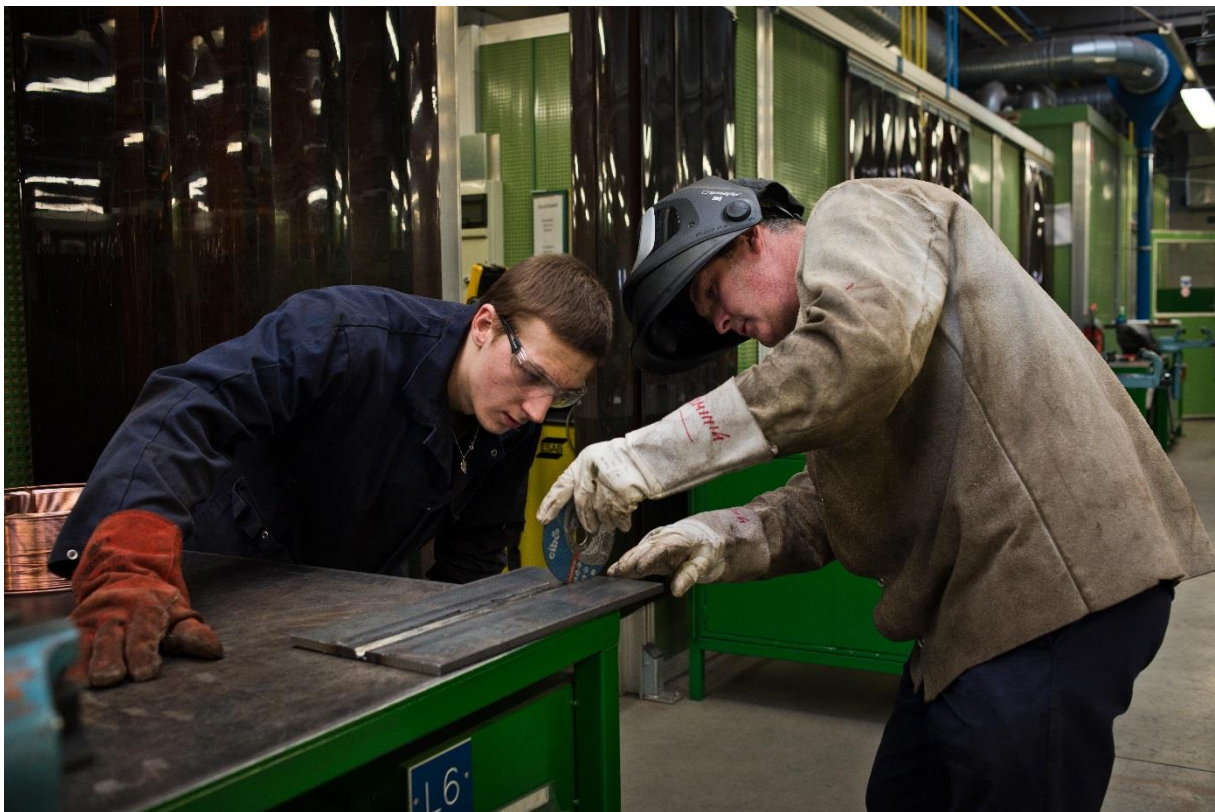
Structuur

Deze doelstelling zet in op innovatie binnen de RTC-werking. We dienen vanuit een verkennende fase af te tasten hoe we de samenwerking concreet kunnen maken. Vanuit een aantal pilotprojecten willen we de krijtlijnen uitzetten om te evolueren naar een duurzaam netwerk dat geactiveerd wordt wanneer er noden geopperd worden.

Cultuur

Elke school heeft een apart verhaal dat gekenmerkt wordt door haar geschiedenis, geografische ligging, populatie, ... waardoor specifieke noden kunnen ontstaan. Deze werkwijze laat toe om hierop in te spelen.

Bepaalde scholen hebben ervaring opgebouwd in de lokale samenwerking met bedrijven. Het zal belangrijk zijn dit te respecteren en af te toetsen hoe hun expertise en contacten kunnen gedeeld worden met naburige instellingen. Een belangrijke opdracht zal erin bestaan de lokale, kleinere bedrijven te overtuigen van de meerwaarde om hieraan mee te werken. Meer dan ooit zal het belang van een goede wisselwerking tussen sectoren, actoren op de arbeidsmarkt, lokale (gemeentelijke) overheid beklemtoond worden.

4.2. Scholen ondersteunen op het vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur

Onze industrie en technische bedrijfscontext worden gekenmerkt door een snelle evolutie als gevolg van een sterke kenniseconomie in Vlaanderen. Het technisch en beroepsonderwijs onderwijs moet de leerlingen voorbereiden op een tewerkstelling binnen deze omgeving. Het is enerzijds niet evident om de ontwikkelingen op de voet te volgen (kennis) maar ook de uitrusting van een school kan hierop niet continu afgestemd worden (infrastructuur en apparatuur).

Bovendien staat, in de huidige budgettaire context, ook de financiering van onze scholen onder druk. Voor de scholen met technologische richtingen is dit bijzonder pijnlijk! RTC speelt hier een belangrijke rol. Het is voor ons heel belangrijk hierop in te spelen en de scholen vooruit te helpen om de kloof met de realiteit te verkleinen.

Resultaten	<p>De RTC-werking situeerde zich de afgelopen jaren vooral binnen deze problematiek. De diverse projecten speelden in op de gemeenschappelijke noden van onze scholen. We willen dit verder kwalitatief uitbouwen en bijsturen waar nodig. De vorm van deze projecten kan verder gaan dan enkel opleidingen maar focussen op kennis- en/of apparatuurdeling. Deze projecten moeten leiden tot een verbetering van de competenties van de leerlingen en hun leerkrachten en het technisch georiënteerd onderwijs eigentijds en attractiever maken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verhoging van de competenties van leerlingen en leerkrachten • Eigentijds onderwijs uitbouwen • Inspelen op de technologische evoluties
Mensen en middelen	<p>RTC zal in overleg met de scholen, pedagogische experts, sectoren en op aangeven van de klankbordgroep vanuit de VLOR bepalen waar prioriteiten liggen. Bij het ontwikkelen en uitvoeren van de projecten treedt het RTC op als coördinator. Bij de realisatie zal steeds bekeken worden waar we kunnen aansluiten bij bestaande initiatieven van VDAB (10-dagen), Syntra en andere opleidings- en kenniscentra. We streven steeds naar het efficiënt inzetten van de beschikbare personele en materiële middelen met het oog op toekomstgericht en duurzaam investeren. Hierbij is het verzamelen en inzetten van cofinanciering een belangrijk vereiste.</p>
Structuur	<p>We streven binnen dit luik naar een breed draagvlak in Oost-Vlaanderen. Vandaar is de thematische aanpak van werkoverleg heel belangrijk waarbij een grote en actieve betrokkenheid van de belanghebbenden uit het onderwijs en de sectoren nagestreefd wordt.</p>
Cultuur	<p>RTC staat voor een netoverschrijdende aanpak waarop alle scholen kunnen intekenen. De bereikbaarheid van technologische infrastructuur en apparatuur is het belangrijkste uitgangspunt. Het is belangrijk toe te voegen dat gezien de tegenstelling tussen de huidige budgettaire context en de omvang van het probleem er een naadloze aansluiting kan tot stand komen met de doelstelling geformuleerd lokale dialoog met bedrijven.</p>

4.3. Verduidelijken van onze rol in het concretiseren van diverse vormen van werkplekleren

Het staat vast dat de technische onderwijsinstellingen de meerwaarde van leren op de werkvloer erkennen. Van de verschillende vormen van werkplekleren vinden we voorbeelden terug bij onze scholen. Dit kan gaan van bedrijfsbezoeken over stages tot het stelsel Leren en Werken. Bovendien wordt met de conceptnota 'Duaal leren' een nieuwe richting verkend. Aangezien we binnen RTC de directe samenwerking tussen onderwijsinstellingen en bedrijven willen bevorderen moeten we ook afoetsen hoe we 'werkplekleren' hierbij moeten / kunnen integreren en waar we eventuele engagementen kunnen opnemen.

Resultaten	<p>Vanuit een verkennende fase bij onze scholen, sectoren en bedrijven dienen we een beeld te krijgen van bestaande acties, mogelijke leemtes en aanwezige vragen of onduidelijkheden. We dienen vervolgens af te toetsen met de sectororganisaties hoe we elkaar kunnen versterken bij het ondersteunen van scholen en bedrijven naar een duidelijke en werkbare structuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Engagements tussen onderwijs en bedrijfsleven • Mogelijke begeleiding en ondersteuning bij diverse vormen van werkplekleren i.f.v. een structurele en duurzame samenwerking • Eigentijds en arbeidsmarktgericht onderwijs
Mensen en middelen	<p>Deze doelstelling situeert zich voornamelijk binnen de platformfunctie van het RTC. We zullen nagaan in hoeverre een constructief overleg met de verschillende belanghebbenden noodzakelijk is om tot acties te komen. De opdrachten en sterktes van de verschillende partners dienen een gepaste plaats te krijgen binnen dit verhaal.</p>
Structuur	<p>Vanuit de verkennende fase zullen besluiten genomen worden om de rol van RTC duidelijk te stellen. Afhankelijk van deze rol zullen de gepaste maatregelen genomen worden.</p>
Cultuur	<p>We merken binnen de scholen grote verschillen in het vorm geven en implementeren van 'leren op de werkvloer' binnen het curriculum. Het wordt een uitdaging de good-practices en contacten te delen om de kloof te verkleinen tussen de scholen. Binnen dit luik is het bovendien belangrijk de scholen dichter bij elkaar te brengen ongeacht het net waartoe ze behoren.</p>

4.4. Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen

Ondanks de huidige budgettaire context en de gevolgen hiervan voor de RTC-werking dienen we na te denken en maatregelen te nemen om het bereik van de projecten te verhogen. We moeten onderzoeken hoe we de projecten een breder draagvlak kunnen geven bij de onderwijsinstellingen in onze provincie. Het moet onze ambitie zijn nog meer toegankelijk te zijn en budgettaire beperkingen trachten te omzeilen. Binnen deze doelstelling moeten we blijven streven naar een behoud van kwaliteit. De 'klantentevredenheid' moet afgetoetst worden op een werkbare en efficiënte manier zodat we in staat zijn bij te sturen waar nodig.

Resultaten	<p>We dienen de evolutie van ons bereik te meten en stappen te zetten om de resultaten te verbeteren. Op die manier ontstaat een breder draagvlak en kunnen we onze slagkracht in Oost-Vlaanderen enkel verbeteren. De kwaliteit van onze projecten en acties moeten we blijven bewaken. Dit te ontwikkelen en in te bouwen instrument moet een beeld geven over de waardering en effecten bij de scholen en de bedrijven.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competentieversterking leerlingen en leerkrachten • Betere aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt
Mensen en middelen	<p>Het voltallige RTC-team dient hierin zijn taak op te nemen en samen een gedragen oplossing voor te stellen. Deze ambities mogen niet leiden tot een administratieve workload maar efficiëntie vooropstellen. We dienen hierbij ook de partners in de verschillende projecten maar ook in de platformopdracht te betrekken.</p>
Structuur	<p>De digitale middelen die we ter beschikking hebben zullen ingezet worden om metingen uit te voeren, tevredenheid na te gaan en de impact van de acties te documenteren. De afstemming van de resultaten tussen de verschillende partners (school, bedrijf, sector, opleidings- en kennisinstelling) moet gestructureerd worden maar zal wellicht onderdeel uitmaken van eerder voorgestelde overlegplatformen.</p>
Cultuur	<p>We moeten durven 'saneren' en niet haalbare of niet relevante zaken schrappen. Daarnaast moeten we alert zijn voor zwaktes en leemtes in ons huidig beleid en bijsturen of verbeteren.</p>

4.5. Verhogen van de samenwerking tussen de verschillende RTC's

Specifiek voor wat de platformfunctie betreft wensen we een geëxpliciteerde en gedragen visie. Het belang van de platformfunctie is toegenomen omwille van minder Vlaamse middelen wat maakt dat RTC's op een efficiëntere manier (via partners) moeten werken om toch met de nodige impact haar doelstellingen te blijven waarmaken.

Resultaten	<p>De RTC's vormen een brug tussen onderwijs en bedrijfsleven en proberen zo de kwaliteit van het technisch onderwijs te verhogen. Om die ambitie met nog meer impact te realiseren willen we de platformfunctie verder uitbouwen.</p> <p>We wensen een gedragen visie over de RTC's heen over hoe de platformfunctie in de organisatie kan uitgebouwd worden.</p> <p>We realiseren minstens twee pilootprojecten die vanuit de nieuwe visie opereren. Bedoeling is om samen te leren en bij te sturen zodat er een aanpak wordt ontwikkeld die vervolgens in de hele provincie kan worden ingevoerd.</p>
Mensen en middelen	<p>Het RTC-team en de Raad van Bestuur worden betrokken in het opzetten van een visie met draagvlak. Uiteindelijk moet er over de RTC's heen een akkoord zijn m.b.t. de platformfunctie wat niet wegneemt dat er in de uitwerking lokale accenten kunnen gelegd worden.</p>
Structuur	<p>Er wordt een werkgroep (RTC-overschrijdend) samengesteld i.f.v. het ontwerpen, aansturen van het traject. Er wordt een stuurgroep (RTC-overschrijdend) samengesteld i.f.v. voorbereiding beslissingen Raden van Bestuur.</p>
Cultuur	<p>Eénheid in verscheidenheid. Hoewel lokaal verschillende accenten gelegd kunnen worden, is een samenwerking tussen de RTC's van groot belang.</p>

4.6. Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren

Het is niet eenvoudig om als regionale organisatie gehoor te krijgen bij centrale (overheids-) partners. RTC meer op de kaart zetten is hier de opdracht.

Resultaten

We willen RTC als organisatie op de kaart zetten, daarbij zoeken we samenwerkingsverbanden met Vlaamse en internationale partners. Het doel is ons concept uitdragen en leren van partners zowel nationaal als internationaal.

- Vlaamse verankering
- Binnenlandse en buitenlandse good practices

Mensen en middelen

Het RTC team bekijkt met een open blik alle aanvragen om samen te werken en zal zelf ook op zoek gaan naar interessante partners.

Structuur

Eenmaal een partnerschap wordt opgericht proberen we dit te consolideren via samenwerkingsovereenkomsten.

Cultuur

De RTC-werking is provinciaal geconcretiseerd, maar daarbinnen leggen we regionale accenten. Ons model kan bovendien toegepast worden in andere contexten.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Overzicht (kwalitatieve) knelpuntberoepenlijst i.f.v. prioritering sectoren/studiegebieden niveau secundair onderwijs.

BIJLAGE 1

#	#	KNELPUNTBEROEPEN	*ONTVANGEN JOBS	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER			SO	HO	ERVARING
				KWANTITATIEF	KWALITATIEF	SPECIEKE ARBEID			
22	7	Bouw en hout	12.833						
1		Landmeter (m/v)	159	1	1			1	
1		Technicus studie bureau bouw (m/v)	1.635	1	1			1	
1	1	Calculator bouw (m/v)	1.603	1	1			1	
1	1	Conducteur bouw (m/v)	1.079	1	1			1	1
1	1	Werfleider (m/v)	2.584	1	1		1		1
1		Daktimmerman (m/v)	117			1	1		1
1		Natuursteenbewerker (m/v)	83	1		1	1		
1		Monteur van interieurinrichtingen (m/v)	361		1		1		1
1	1	Buitenschrijnwerker (m/v)	881		1	1	1		1
1		Binnenschrijnwerker (m/v)	550		1		1		1
1		Glaswerker (m/v)	60	1			1		
1		Dakdekker schuine daken (m/v)	534			1	1		
1		Dakdekker platte daken (m/v)	167			1	1		
1		Dekvloerlegger (m/v)	80			1	1		
1		Werkplaatsschrijnwerker (m/v)	263		1		1		1
1		Residentieel elektrotechnisch installateur (m/v)	665		1		1		
1	1	Installateur van datacommunicatienetwerken (m/v)	372	1	1		1		
1		Sanitair installateur (m/v)	639	1	1		1		
1	1	Monteur van centrale verwarmingsinstallaties (m/v)	657	1	1		1		
1		Brandertehnicus (m/v)	121	1	1		1		
1		Plaatsen van boven- en ondergrondse kabels en leidingen (m/v)	28			1	1		
1	1	Bestuurder mobiele kraan (m/v)	195	1			1		1
20	3	Diensten aan personen en bedrijven	30.308						
1	1	Bedrijfsanalist ICT (m/v)	924	1	1			1	1
1	1	Medewerker onderzoek en ontwikkeling in de industrie (m/v)	621	1				1	1
1		Kapper (m/v)	772		1	1	1		
1		Wasserijmedewerker (m/v)	117			1	1		
1		Industrieel reiniger (m/v)	453		1	1	1		
1	1	Schoonmaker bij mensen thuis (m/v)	13.467		1	1	1		
1		Ruitenwasser (m/v)	165			1	1		
1		Schoonmaker van ruimten en lokalen (m/v)	4.512		1	1	1		
1		Bewakingsagent (m/v)	2.341		1	1	1		
1		Kamerjongen en -meisje (m/v)	363		1	1	1		
1		Hotelreceptionist (m/v)	630		1	1	1		
1		Chef kok grootkeuken (m/v)	182	1	1	1	1		1
1		Chef kok (m/v)	827	1	1	1	1		1
1		Hulpkok grootkeuken (m/v)	222		1	1	1		1
1		Hulpkok (m/v)	1.122		1	1	1		1
1		Barman (m/v)	713		1	1	1		1
1		Kelner brasserie (m/v)	871		1	1	1		1
1		Maître d'hôtel (m/v)	144		1	1	1		1
1		Kelner restaurant (m/v)	1.208		1	1	1		1
1		Hulpkelner (m/v)	654		1	1	1		1
21	7	Business support, retail en ICT	38.907						
1		Boekhouder (m/v)	2.253		1			1	
1		Commercieel medewerker (m/v)	7.796		1		1	1	
1	1	Medewerker callcenter (m/v)	4.229			1	1		
1		Management assistent (m/v)	1.858		1			1	1
1		Technisch administratief medewerker (m/v)	1.222		1			1	
1		Beheerder vastgoed (m/v)	129		1			1	1
1		Verantwoordelijke boekhoudkundige en financiële audit en controle (m/v)	452		1			1	1
1	1	Integratie en implementatie expert ICT (m/v)	1.002	1	1			1	
1	1	Databankbeheerder (m/v)	415	1	1			1	
1		Netwerkbeheerder (m/v)	943	1	1			1	
1	1	Analist ontwikkelaar ICT (m/v)	3.154	1	1			1	1
1		Verkoper in doe-het-zelfzaak (m/v)	491		1	1	1		1
1		Winkelmanager kleinhandel (m/v)	2.979		1		1	1	
1		Rayonverantwoordelijke afdeling voeding (m/v)	108		1	1	1	1	
1		Rayonverantwoordelijke afdeling non food (m/v)	248		1	1	1	1	
1		Winkeldirecteur (m/v)	111		1		1	1	1
1	1	Departementsverantwoordelijke winkel (m/v)	1.770		1	1	1	1	
1		Technisch adviseur klantenondersteuning (m/v)	146		1		1	1	1
1		Technisch-commercieel adviseur (m/v)	174		1		1	1	
1	1	Vertegenwoordiger (m/v)	8.087		1	1	1	1	
1	1	Technisch-commercieel afgevaardigde (m/v)	1.340		1	1	1	1	
57	26	Industrie	28.140						
1	1	Verantwoordelijke planning en productiebeheer (m/v)	1.314	1	1			1	
1	1	Verantwoordelijke productiemethodes en industrialisatie (m/v)	1.422	1	1			1	
1		Verantwoordelijke kwaliteitscontrole (m/v)	976		1			1	
1	1	Productiemanager (m/v)	1.244	1	1			1	
1		Leidinggevende mechanische productie (m/v)	214	1	1			1	
1	1	Leidinggevende industriële productie (m/v)	648	1	1			1	
1		Leidinggevende productie elektrische en elektronische materialen (m/v)	12	1	1			1	
1	1	Technicus onderzoek en ontwikkeling in elektriciteit en elektronica (m/v)	516	1	1			1	
1		Technicus onderzoek en ontwikkeling in de procesindustrie (m/v)	250	1	1			1	
1		Technicus productieproces en methodes (m/v)	155	1	1			1	
1	1	Kwaliteitscontroleur mechanische en metalen constructies (m/v)	183	1	1			1	
1	1	Technicus ontwerper industriële automatisering (m/v)	397	1	1			1	
1	1	Technicus controle en kwaliteit elektriciteit en elektronica (m/v)	308	1	1			1	
1		Onderhoudstechnicus liften (m/v)	115	1	1		1		

1	1	Technicus industriële automatisering (m/v)	1.001	1	1		1		
1	1	Technicus industriële installaties (m/v)	1.222	1	1		1		
1		Technicus elektronische installaties (m/v)	66	1	1		1		
1		Technicus communicatienetwerken (m/v)	72	1	1		1		
1		Technicus elektrische en elektronische toestellen, witgoed (m/v)	272	1	1		1		
1	1	Technicus koeltechniek en klimatisatie (m/v)	905	1	1		1	1	
1	1	Onderhoudstechnicus verwarmingsinstallaties (m/v)	281	1	1		1	1	
1	1	Technicus van voertuigen (m/v)	361	1	1		1	1	
1		Technicus meubels en hout (m/v)	46	1	1		1	1	
1		Tekenaar bouw (m/v)	1.383	1	1			1	1
1	1	Tekenaar-ontwerper elektriciteit, elektronica (m/v)	1.030	1	1			1	1
1	1	Tekenaar-ontwerper mechanica (m/v)	1.408	1	1			1	1
1		Bakker (m/v)	248	1			1	1	
1		Slager (m/v)	929	1			1	1	
1		Productieoperator voeding (m/v)	613		1		1		
1	1	Operator textielproductiemachines (m/v)	120		1		1	1	
1		Operator textielveredeling (m/v)	16		1		1	1	
1		Operator voorbereiding en bevoorrading weverij (m/v)	16		1		1	1	
1		Stikster (m/v)	115		1		1		
1		Stikster woningdecoratie (m/v)	39		1		1		
1		Drukker (m/v)	181		1		1	1	1
1		Operator drukafwerkingsmachines (m/v)	52		1		1	1	1
1		Operator houtbewerking (m/v)	203		1		1		
1		Matrijzenmaker (m/v)	109	1					
1		Halfautomaatlasser (m/v)	572		1		1		1
1		TIG-lasser (m/v)	179		1		1		1
1	1	Insteller-bediener CNC-werktuigmachines (m/v)	701	1	1		1		1
1	1	Insteller-bediener van conventionele werktuigmachines (m/v)	234		1		1		1
1	1	Pijpfitter (m/v)	208	1	1		1		
1	1	Onderhoudsmecanici (m/v)	2.921	1	1		1		
1	1	Technieker werf-, landbouw- en hefmachines (m/v)	312	1	1	1	1		
1	1	Onderhoudsmecanici van bedrijfs- of vrachtwagens (m/v)	418	1	1	1	1		
1		Onderhoudsmecanici van personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen (m/v)	586		1		1		
1		Plaatwerker koetswerk (m/v)	266		1		1		
1		Spuiter koetswerk (m/v)	123		1		1		
1	1	Onderhoudselektrici (m/v)	1.163	1	1		1		
1	1	Industrieel elektrotechnisch installateur (m/v)	568	1	1		1		
1	1	Bordenbouwer (m/v)	92	1	1		1		
1		Operator installaties in de chemische industrie (m/v)	683	1	1	1	1	1	1
1		Operator energetische en petrochemische installaties (m/v)	150	1	1	1	1	1	1
1	1	Productiemedewerker kunststofverwerking (m/v)	242	1	1	1	1	1	1
1		Kunststofbewerker (m/v)	17	1	1	1	1	1	1
1		Meubelmaker (m/v)	263		1		1		1
11	1	Transport en logistiek	6.923						
1		Logistiek verantwoordelijke (m/v)	1.708		1		1		1
1		Expediteur (m/v)	963	1	1	1		1	1
1		Douanedecarant (m/v)	188	1		1			
1		Dispatcher goederenvervoer over de weg (m/v)	736		1	1			1
1		Verhuizer (m/v)	102		1	1			
1		Vrachtwagenchauffeur vaste wagen (m/v)	714	1	1	1	1		
1		Bestuurder trekker-oplegger (m/v)	921	1	1	1	1		
1	1	Vrachtwagenbestuurder met aanhangwagen (m/v)	364	1	1	1	1		
1		Autobuschauffeur (m/v)	427	1	1	1	1		
1		Vrachtwagenchauffeur distributie (m/v)	621	1	1	1	1		
1		Trein en metrobestuurder (m/v)	179	1		1			
13	2	Zorg en onderwijs	10.059						
1		Arts (m/v)	159	1		1			1
1		Apotheker (m/v)	96	1					1
1	1	Kinesitherapeut (m/v)	548	1		1			1
1		Dentaaltechnicus (m/v)	60	1		1	1		
1		Opticien (m/v)	148	1			1	1	
1		Hoofdverpleegkundige (m/v)	540	1		1			1
1	1	Verpleegkundige (m/v)	3.672	1		1			1
1		Gespecialiseerd verpleegkundige operatiekwartier (m/v)	37	1		1			1
1		Zorgkundige (m/v)	2.381	1	1	1	1		
1		Verzorgende (m/v)	812			1	1		
1		Rijinstructeur (m/v)	79	1		1			
1		Monitor begeleider in de sociale economie (m/v)	298		1				1
1		Begeleider kinderopvang (m/v)	1.229		1	1	1		
144	46		127.170	78	116	61	99	63	43
#	#	KNLPUNTBEROEPEN	*ONTVANGEN JOBS	KWANTITATIEF	KWALITATIEF	SPECIEKE ARBEID	SO	HO	ERVARING
OORZAAK KNLPUNKTKARAKTER									

resultaat na selectie op oorzaak kwalitatief tekort EN na studies secundair onderwijs

#	#	KNELPUNTBEROEPEN	*ONTVANGEN JOBS	KWANTITATIEF	KWALITATIEF	SO
10	4	Bouw en hout	7.093			
1	1	Werfleider (m/v)	2.584	1	1	1
1		Monteur van interieurinrichtingen (m/v)	361		1	1
1	1	Buitenschrijnwerker (m/v)	881		1	1
1		Binnenschrijnwerker (m/v)	550		1	1
1		Werkplaatsschrijnwerker (m/v)	263		1	1
1		Residentieel elektrotechnisch installateur (m/v)	665		1	1
1	1	Installateur van datacommunicatienetwerken (m/v)	372	1	1	1
1		Sanitair installateur (m/v)	639	1	1	1
1	1	Monteur van centrale verwarmingsinstallaties (m/v)	657	1	1	1
1		Brandertchnicus (m/v)	121	1	1	1
16	1	Diensten aan personen en bedrijven	28.481			
1		Kapper (m/v)	772		1	1
1		Industrieel reiniger (m/v)	453		1	1
1	1	Schoonmaker bij mensen thuis (m/v)	13.467		1	1
1		Schoonmaker van ruimten en lokalen (m/v)	4.512		1	1
1		Bewakingsagent (m/v)	2.341		1	1
1		Kamerjongen en -meisje (m/v)	363		1	1
1		Hotelreceptionist (m/v)	630		1	1
1		Chef kok grootkeuken (m/v)	182	1	1	1
1		Chef kok (m/v)	827	1	1	1
1		Hulpkok grootkeuken (m/v)	222		1	1
1		Hulpkok (m/v)	1.122		1	1
1		Barman (m/v)	713		1	1
1		Kelner brasserie (m/v)	871		1	1
1		Maître d'hôtel (m/v)	144		1	1
1		Kelner restaurant (m/v)	1.208		1	1
1		Hulpkelner (m/v)	654		1	1
11	3	Business support, retail en ICT	23.250			
1		Commercieel medewerker (m/v)	7.796		1	1
1		Verkoper in doe-het zelfzaak (m/v)	491		1	1
1		Winkelmanager kleinhandel (m/v)	2.979		1	1
1		Rayonverantwoordelijke afdeling voeding (m/v)	108		1	1
1		Rayonverantwoordelijke afdeling non food (m/v)	248		1	1
1		Winkeldirecteur (m/v)	111		1	1
1	1	Departementsverantwoordelijke winkel (m/v)	1.770		1	1
1		Technisch adviseur klantenondersteuning (m/v)	146		1	1
1		Technisch-commercieel adviseur (m/v)	174		1	1
1	1	Vertegenwoordiger (m/v)	8.087		1	1
1	1	Technisch-commercieel afgevaardigde (m/v)	1.340		1	1
37	15	Industrie	12.473			
1		Onderhoudstechnicus liften (m/v)	115	1	1	1
1	1	Technicus industriële automatisering (m/v)	1.001	1	1	1
1	1	Technicus industriële installaties (m/v)	1.222	1	1	1
1		Technicus elektronische installaties (m/v)	66	1	1	1
1		Technicus communicatienetwerken (m/v)	72	1	1	1
1		Technicus elektrische en elektronische toestellen, witgoed (m/v)	272	1	1	1
1	1	Technicus koeltechniek en klimatisatie (m/v)	905	1	1	1
1	1	Onderhoudstechnicus verwarmingsinstallaties (m/v)	281	1	1	1
1	1	Technicus van voertuigen (m/v)	361	1	1	1
1		Technicus meubels en hout (m/v)	46	1	1	1
1		Productieoperator voeding (m/v)	613		1	1

1	1	Operator textielproductiemachines (m/v)	120		1	1
1		Operator textielveredeling (m/v)	16		1	1
1		Operator voorbereiding en bevoorrading weverij (m/v)	16		1	1
1		Stikster (m/v)	115		1	1
1		Stikster woningdecoratie (m/v)	39		1	1
1		Drukker (m/v)	181		1	1
1		Operator drukafwerkingsmachines (m/v)	52		1	1
1		Operator houtbewerking (m/v)	203		1	1
1		Halfautomaatlasser (m/v)	572		1	1
1		TIG-lasser (m/v)	179		1	1
1	1	Insteller-bediener CNC-werktuigmachines (m/v)	701	1	1	1
1	1	Insteller-bediener van conventionele werktuigmachines (m/v)	234		1	1
1	1	Pijpfitter (m/v)	208	1	1	1
1	1	Techniker werf-, landbouw- en hefmachines (m/v)	312	1	1	1
1	1	Onderhoudsmecanici van bedrijfs- of vrachtwagens (m/v)	418	1	1	1
1		Onderhoudsmecanici van personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen (m/v)	586		1	1
1		Plaatwerker koetswerk (m/v)	266		1	1
1		Spuiter koetswerk (m/v)	123		1	1
1	1	Onderhoudselektrici (m/v)	1.163	1	1	1
1	1	Industrieel elektrotechnisch installateur (m/v)	568	1	1	1
1	1	Bordenbouwer (m/v)	92	1	1	1
1		Operator installaties in de chemische industrie (m/v)	683	1	1	1
1		Operator energetische en petrochemische installaties (m/v)	150	1	1	1
1	1	Productiemedewerker kunststofverwerking (m/v)	242	1	1	1
1		Kunststofbewerker (m/v)	17	1	1	1
1		Meubelmaker (m/v)	263		1	1
6	1	Transport en logistiek	4.755			
1		Logistiek verantwoordelijke (m/v)	1.708		1	1
1		Vrachtwagenchauffeur vaste wagen (m/v)	714	1	1	1
1		Bestuurder trekker-oplegger (m/v)	921	1	1	1
1	1	Vrachtwagenbestuurder met aanhangwagen (m/v)	364	1	1	1
1		Autobuschauffeur (m/v)	427	1	1	1
1		Vrachtwagenchauffeur distributie (m/v)	621	1	1	1
2	0	Zorg en onderwijs	3.610			
1		Zorgkundige (m/v)	2.381	1	1	1
1		Begeleider kinderopvang (m/v)	1.229		1	1
82	24		79.662	34	82	82
#	#	KNELPUNTBEROEPEN	*ONTVANGEN JOBS	KWANTITATIEF	KWALITATIEF	SO

OVERZICHT 1

#	#	KNELPUNTBEROEPEN	*ONTVANGEN JOBS
22	7	Bouw en hout	12.833
20	3	Diensten aan personen en bedrijven	30.308
21	7	Business support, retail en ICT	38.907
57	26	Industrie	28.140
11	1	Transport en logistiek	6.923
13	2	Zorg en onderwijs	10.059
144	46	TOTALEN	127.170

- 32% 46/144 van de knelpuntberoepen behoren tot de statistisch zwaarste knelpuntberoepen
- 54% 78/144 kwantitatief knelpuntberoep
- 81% 116/144 KWALITATIEF knelpuntberoep
- 42% 61/144 knelpuntberoep omwille van specifieke arbeidsomstandigheden

OVERZICHT 2 na selectie op oorzaak kwalitatief tekort EN na studies secundair onderwijs

#	#	KNELPUNTBEROEPEN	*ONTVANGEN JOBS
10	4	Bouw en hout	7.093
16	1	Diensten aan personen en bedrijven	28.481
11	3	Business support, retail en ICT	23.250
37	15	Industrie	12.473
6	1	Transport en logistiek	4.755
2	0	Zorg en onderwijs	3.610
82	24	TOTALEN	79.662

- 57% 82/144 knelpuntberoepen - met kwalitatief tekort en na het volgen van SO
- 29% 24/82 van de knelpuntberoepen behoren tot de statistisch zwaarste knelpuntberoepen

geeft de statistisch zwaarste knelpuntenberoepen weer

*ONTVANGEN JOBS = Ontvangen jobs Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten

bron: VDAB Studiedienst - studie knelpuntberoepen 2015